ΒΙΒΛΙΟΤΕΚΑ ΙΜΠΕΡΑΤΟΡΣΚΑΓΟ
12.ΜΑΡ. 1901
ΝΟΒΟΡΟΣΣΙΪΣΚΑΓΟ ΙΜ. ΝΒΕΣΙΟΥΤΕΤΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΣΥΝ ΤΩ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩ ΔΕΛΤΙΩ

ΕΤΟΣ ΚΑ'. ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ, 2 ΜΑΡΤΙΟΥ 1901 ΑΡΙΘ. 9

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Γρεβενῶν ΔΩΡΟΘΕΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μέγας Πρωτοσύγκελλος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
† Ὁ Ἀρχιγρ. τῆς Ἱ. Συνόδου ΦΩΤΙΟΣ
† Ὁ Μέγας Ἀρχιδιάκονος ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ (ταμίας)
ΧΡ. ΠΑΠΑ-Ι-ΩΑΝΝΟΥ (γραμματεύς)

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ 25

Ἡ Συνδρομὴ προκαταβάλλεται

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1 Ἰανουαρίου
ἀποστελλόμεναι πρὸς τὸν Πρόεδρον ἢ τὸν Ταμίαν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐν Ἀντιοχείᾳ—Περὶ τῆς ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀδελφοθέου Ἰακώβου φερομένης λειτουργίας — Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν μηναίων — Ἐκκλησία Κύπρου — Βιβλιολογία.— Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά— Κοινοποιήσεις.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΝ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑ

(ΤΗΣ ΠΙΣΙΔΙΑΣ)

(Πράξ. τῶν Ἀποστ. 13, 14).

Προνοήσας ὁ ἀπόστολος Παῦλος περὶ πάντων τῶν πνευματικῶν ἀναγκῶν τῆς ἄρτι ἐν Κύπρῳ συστάσης κοινότητος, στηρίξας αὐτὴν ἐν πίστει διά τε λόγου καὶ θαυμάτων, καὶ περιθάλψας αὐτὴν ὥσπερ τροφὸς τὰ ἴδια τέκνα, ἀπαίρει ἐκεῖθεν πρὸς τὴν Μ. Ἀσίαν καὶ δὴ τὴν ἐμπορικωτάτην καὶ πολυάνθρωπον τῆς Πισιδίας Ἀντιόχειαν. Οὔτε ἡ θαυμαστὴ τοῦ τηλεφώνου παρασκευή, οὔτε ἡ καταπληκτικὴ τοῦ ἀτμοῦ ταχύτης, οὔτε αἱ καθ' ἡμᾶς τεράστιαι ἐφευρέσεις ἐγινώσκοντο τότε οὐδ' ἠσκοῦντο ὅπως ἀστραπηδὸν διαδώσωσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ· ἀλλ' ὅμως πρὶν ἢ προσορμισθῇ, ἡ φήμη τῶν πράξεών του προέδραμε τάχιον, καὶ ἡ Ἀντιόχεια ἅπασα ἔφερεν ἤδη αὐτὸν διὰ στόματος εὐφήμου. Διὰ τῆς Πάργης παρεγένετο εἰς αὐτήν. Ἡ εἴσοδος αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν ἐχαιρετίσθη ὡς ἀνατολὴ ἡλίου, μέλλοντος νὰ ἐξυπνήσῃ αὐτοὺς τοῦ πνευματικοῦ ληθάργου, νὰ διανοίξῃ τὰ αἰσθητήρια τοῦ κοιμωμένου ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ λαοῦ, καὶ ἡ καθαρὰ αὐτοῦ ἀκτὶς νὰ διασκεδάσῃ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του τὸ ζοφερὸν τῆς εἰδωλολατρείας σκότος. Τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων καθήσας ἐν τῇ συναγωγῇ, παρεκλήθη ὑπὸ τῶν ἀρχισυναγώγων ἵνα ἑρμηνεύσῃ τὴν ἀναγνωσθεῖσαν τοῦ νόμου περικοπήν. «Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες· Ἄνδρες ἀδελφοί, εἴ ἔστι λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε» (πράξ. 1, 15). Δευτέραν παράκλησιν δὲν περιέμενε ν' ἀκούσῃ ὁ ἀπόστολος, διότι αἱ χιλιάδες τοῦ λαοῦ οὓς ἡ περιεργία εἶχε συναγάγῃ ἐπὶ τὸ αὐτό, περιέμενον νὰ ἀκούσωσι τὸν μέγαν τῆς νέας διδασκαλίας κήρυκα, ὅστις πεποιθὼς ὅτι ὁ λόγος αὐτοῦ αἰώνιος ὤν, θὰ ἀντηχῇ διὰ παντὸς ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν θνητῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι τιμῶσι τὴν ἀρετήν, ἤρξατο τῆς λαμπρᾶς ἐκείνης τῶν προφητῶν ἑρμηνείας, ἣν ἐν ἱκανῇ λεπτομερείᾳ ὁ ἱερὸς ἱστοριογράφος ἡμῖν περιέσωσε. Μεγαλοπρεπὲς ὄντως ἦν τὸ θέαμα, καὶ συγκινητικὸν τὸ σύμπλεγμα. Ἀπόστολος Παῦλος, καὶ ἀρχισυνάγωγοι, καὶ πλῆθος τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἅπαντες διψῶντες τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ἐπὶ τὸ αὐτό.

Ἰδοὺ ἀτάραχος μὲ τὴν οὐράνιον γαλήνην καὶ χαρὰν ἥτις ἐπικέχυται ἐπὶ τῆς μορφῆς του, ἀνίσταται ἐν τῇ συναγωγῇ. Ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ἀνατέλλει ἡ ἐωθινὴ ἀκτίς, ἀπὸ δὲ τοῦ στόματος ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, οὕτινος ἡ ἰσχὺς μεταδίδει τοῖς ἀκροαταῖς τὸν ἠλεκτρικὸν σπινθῆρα, καὶ καθιστᾷ αὐτοὺς μετόχους τοῦ ψυχικοῦ αὐτοῦ βίου. Ἐν μέσῳ σιγῆς βαθυτάτης, ἄρχεται ἀπὸ τοῦ μεγάλου προφήτου Μωϋσέως καὶ τῆς κλήσεως τῶν Ἰουδαίων, καθ' ἣν ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας αὐτῶν, καὶ ὑπερύψωσεν αὐτοὺς ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· ὑπενθυμίζει

αὐτοῖς τὴν θαυμασίαν διὰ τῆς ἐρήμου διάβασιν, ἐξ ἧς ἐξήγαγεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς σὺν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ καταντᾷ εἰς τὴν ἵδρυσιν βασιλείας, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ πρώτου βασιλέως Σαούλ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Κίς, ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ὃν ὁ Θεὸς μεταστήσας, ἤγειρεν αὐτοῖς τὸν Δαυὶδ εἰς βασιλέα, ᾧ καὶ εἶπε μαρτυρήσας «Εὗρον Δαυὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου», κατέρχεται ἔπειτα εἰς τὸν βαπτιστὴν Ἰωάννην, περιγράφει τὴν αὐστηρότητα τοῦ βίου καὶ τῆς διαίτης του, μαρτυρεῖ τὴν κλίσιν του, καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτοῦ τὴν σφραγίδα τοῦ κήρυκος καὶ προδρόμου τοῦ Μεσσίου, εἰσέρχεται τεχνηέντως καὶ πάνυ θαυμασίως εἰς τὸ κύριον αὐτοῦ θέμα, εἰς τὴν περὶ θείας ἐνσαρκώσεως διδασκαλίαν, καὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῶν προφητικῶν λόγων, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οὗτος, εἶπεν, εἶναι ὁ μονογενὴς υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὃν οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἀγνοήσαντες, παρέδωκαν τῷ Πιλάτῳ ἀναιρεθῆναι, ἀρνησάμενοι καὶ τὴν πρὸς τὴν πάσχουσαν ἀνθρωπότητα ἀγαθότητα αὐτοῦ, καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν· ἀλλ' οὗτος ἀναστὰς ἐν δόξῃ κατήργησε τὴν ἁμαρτίαν, ὑπὲρ ἧς καὶ ἀπέθανεν. Οὕτω δέ, περιέρχεται εἰς τὸ πρακτικὸν μέρος, παραινέσας αὐτοὺς νὰ μὴ ἀκούωσι τοὺς πεπωρωμένους αὐτῶν ἀρχηγούς, ἀλλὰ νὰ ὑποτάξωσιν ἑαυτοὺς εἰς τοὺς νόμους τοῦ λυτρωτοῦ, καὶ πιστεύσαντες βαπτισθῶσιν ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

Τὸ κήρυγμά του δὲν διεκόπη. Ἡ δύναμις τῆς ἐν τοῖς λόγοις του ἐνοικούσης πεποιθήσεως, τὰ σαφῆ καὶ ἀκαταγώνιστα τεκμήρια τῶν ὑψίστων ἀληθειῶν, ἃς ἐκήρυττε, τὸ πῦρ τῆς πίστεως ὅπερ ἐξήρχετο κοχλάζον ἐκ τῆς καρδίας του, ταῦτα πάντα εἶχον οὐχὶ μόνον συναρπάσει τοὺς ἀκούοντας, ἀλλὰ καὶ οὕτω διαθέσει, ὥστε νὰ σκέπτωνται πῶς νὰ ἀποσείσωσι τὸν βαρὺν τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καὶ τοῦ νόμου ζυγόν, καὶ ἐνστερνισθῶσι τὴν πίστιν τοῦ ἐσταυρωμένου. Οἱ πλεῖστοι τούτων ἦσαν συντηρητικοί, μὴ τολμῶντες νὰ ὁμολογήσωσιν ὅτι ὁ Μεσσίας εἶναι αὐτὸς ὁ σταυρωθεὶς Ναζωραῖος· ἀλλὰ καὶ ἓν τοιοῦτον βῆμα εἶναι καὶ λέγεται θάρρος ἡρωϊκόν. Οἱ λόγοι σου, ἔλεγον, εἶναι ἀλήθεια ἀκαταγώνιστος· ἀλλ' ἡμεῖς ὀφείλομεν ν' ἀναμένωμεν. Ἔχομεν γηΐνους βλέψεις, αἵτινες δὲν συμβιβάζονται πρὸς τὰς ἀρχὰς ἐκείνου, οὗτινος ἡ βασιλεία οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· ὀφείλομεν νὰ ἐρευνήσωμεν τοὺς προφήτας, δέον νὰ συμβουλευθῶμεν τοὺς Ραββί. Σὺ ὅμως ἐλθὲ καὶ λάλησον αὖθις εἰς τὸ μεταξὺ Σάββατον περὶ πάντων ὧν σήμερον ἠκούσαμεν, καὶ θέλομεν ἀποφασίσει. Ἐν τούτοις πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων, ἀποπτύσαντες τὴν πλάνην καὶ ὁμολογήσαντες τὸν Χριστὸν ἐβαπτίσθησαν. «Λυθείσης δὲ τῆς Συναγωγῆς ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ, οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς, ἔπειθον αὐτοὺς ἐπιμένειν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ». Ἡ παρόρμησις αὕτη τοῦ Παύλου καὶ ἡ προτροπὴ ὅπως ἐπιμένωσιν εἰς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἦν ἀναγκαία, διότι προέβλεπεν ὁποίους κλύδωνας καὶ σάλους τοιαῦται ἐπιστροφαὶ θὰ προὐκάλουν, προνοίᾳ δὲ πατρικῇ ἐστήριζεν αὐτοὺς ἐν τῇ πίστει, καὶ ὡπλιζεν αὐτοὺς κατὰ τῶν σφοδρῶν προσβολῶν, τὰς ὁποίας ἡ φαρισαϊκὴ κακία ἐμηχανᾶτο· ἐγίνωσκεν ὁ μέγας ἀπόστολος, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη καρδία ἐπλάσθη ἀσταθής, ὅτι πᾶσα ἀντίξοος πνοὴ δύναται νὰ διασείσῃ καὶ συγκλονήσῃ τὰς ἰσχυροτάτας τῶν πεποιθήσεων, καὶ εἷς πολλάκις λόγος νὰ μεταβάλῃ σιδηροῦς καὶ ἀκάμπτους χαρακτῆρας, ὅτι ἄνδρες, ἐπὶ τῇ πίστει τῶν ὁποίων ἠδύνατο καὶ νὰ ὁρκισθῇ τις μεταπίπτουσι καὶ καταντῶσιν ἐχθροὶ ἡμῶν ἄσπονδοι.

Οἱ λόγοι του ὡμοίαζον πρὸς λίθον βαρὺν καὶ μέγαν ριφθέντα εἰς θάλασσαν γαληνιαίαν καὶ ἀκύμαντον, τῆς ὁποίας τὰ κύματα καὶ αἱ δονήσεις ὡς ἐκ τῆς βολῆς τοῦ λίθου, μικραὶ ἐν ἀρχῇ καὶ βαθμηδὸν μεγεθυνόμεναι καὶ εὐρυνόμεναι παρεκτείνονται μέχρι τῆς ἀπωτάτης ἀκτῆς. Καθ' ἅπασαν τὴν Ἀντιόχειαν καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ταπεινῇ τοῦ ἐργάτου καλύβῃ ἠκούσθη τὸ ὄνομα τοῦ Παύλου, ὡς τὸ κῦμα τὸ ὁποῖον ὁ ριπτόμενος λίθος παράγει καθ' ὅλον τὸ ἀχανὲς πέλαγος. Ἐκ τῆς Ἀντιοχείας τὰ κύματα τοῦ λόγου πολλαπλασιαζόμενα, ἐξηπλώθησαν καὶ μέχρι τῶν ἀπωτάτων χωρίων, διότι ἡ Ἀντιόχεια κέντρον τότε οὖσα μέγα ἐμπορικόν, προσείλκυεν ἅπαντας τοὺς ἐγγύθεν καὶ πόρρωθεν λαούς, οἵτινες ἀνταλλάσσοντες τὰ ἐγχώρια προϊόντα, μετέφερον ἐπιστρέφοντες οἴκαδε καὶ τὰς νέας εἰδήσεις, πολιτικάς τε καὶ οἰκονομικάς· Ἀλλ' ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις ἀντὶ τῶν κοινῶν καὶ συνήθων εἰδήσεων, οὐδὲν ἄλλο συμμετεκόμιζον, εἰμὴ τὸ ὄνομα τοῦ νέου διδασκάλου. Διὸ καὶ τῷ ἐρχομένῳ Σαββάτῳ νέοι καὶ γέροντες, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, εὔποροι καὶ ἄποροι ἔσπευσαν νὰ κατακλύσωσι τὴν συναγωγήν. «Τῷ δὲ ἐρχομένῳ Σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ» (44).

Ὁ θρίαμβος ὑπῆρξε πλήρης, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο ἀκριβῶς ὑποθερμαίνει τὸν χόλον καὶ τὸν φθόνον τῶν-

ποταπῶν καὶ χαμαιζήλων τῆς συναγωγῆς ἀρχόντων. Ἔβλεπον ὅτι ὁ Ἰουδαϊσμὸς ἐκινδύνευε νὰ ἐπισκιασθῇ ὑπὸ τοῦ φωτὸς τοῦ νέου θρησκεύματος, ὅτι ὅλον τὸ ρεῦμα τοῦ λαοῦ ἦν ὑπὲρ αὐτοῦ, διαρραδιουργήσαντες δὲ μεγάλην τοῦ λαοῦ στάσιν, ἐμηχανήσαντο νὰ ἐνοχοποιήσωσιν αὐτόν, ὅπερ καὶ ἐπέτυχον, διαστρέψαντες τοὺς θείους τοῦ ἀποστόλου λόγους, καὶ κατηγορήσαντες αὐτὸν ὡς καταστροφέα τῆς ἐλευθερίας τοῦ λαοῦ καὶ ὑβριστὴν τοῦ νόμου. «Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ἐπλήσθησαν ζήλου, καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις, ἀντιλέγοντες καὶ βλασφημοῦντες» (45).

Ὅσα ἡ ἀνθρωπίνη καρδία νὰ ἐπινοήσῃ ἠδυνήθη, ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν, καὶ ὁ λαὸς ὁ μετὰ θαυμαστῆς προθυμίας σπεύσας νὰ ἀκούσῃ, ἤδη ἀποφεύγει αὐτόν, διότι ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν Πράξεων δὲν παρέρχεται πλέον τὸ τρίτον ὁ ἀπόστολος εἰς τὴν συναγωγήν. Ἀτάραχος δὲ ὡς βράχος πρὸ τῆς Ἰουδαϊκῆς κακεντρεχίας καὶ κακοηθείας, στρέφεται ἤδη πρὸς τὴν ἀγνὴν ἐθνικὴν καρδίαν, κηρύττων τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, ἣν τόσον οὗτοι καταφρονήσαντες ἐξύβρισαν, «ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἀπωθεῖσθε αὐτόν, καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη» (13, 26).

Οὐδαμῶς ἐκπλήσσομαι ἐπὶ τῇ πωρώσει τῶν Ἰουδαίων, διότι καὶ ὁ Θεόπτης Μωϋσῆς περιγράφει ἡμῖν ταύτην μετὰ ψυχικοῦ ἄλγους διὰ τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ στεναγμῶν του. καὶ οἱ προφῆται λιθοβολούμενοι διὰ τοῦ αἵματός των, καὶ ὁ λυτρωτὴς τοῦ κόσμου διὰ τοῦ σταυροῦ του· ἔδει οὗτοι νὰ πληρώσωσι τὸ μέτρον τῶν πατέρων αὐτῶν. Πῶς ὁ περιούσιος τοῦ Κυρίου λαός, ὁ ἐκλεκτὸς καὶ ἠγαπημένος Ἰσραήλ, πῶς διεφθάρη καὶ ἐξέπεσε! πῶς ἡ γῆ αὕτη ἡ ἀγαραῖς, καὶ ἐν ταῖς οἰκογενειακαῖς συνάξεσιν, οὐδὲν ἄλλο ἐποίουν, εἰμὴ βαθέως στενάζουσαι, ηὔχοντο ἵλεως νὰ γένηται ὁ Θεὸς πρὸς τὴν θλιβερὰν τῆς πατρίδος των κατάστασιν, ἣν ὁ νέος οὗτος διδάσκαλος ἐδημιούργησε, διαταράξας τὴν τοῦ οἴκου εὐδαιμονίαν καὶ διαρρήξας τὰ δεσμὰ τῆς ἀγάπης καὶ οἰκειότητος, ἅτινα συνέδεον ἐθνικοὺς καὶ Ἰουδαίους. Ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τούτων ἀναθαρρήσαντες καί τινες τῶν πρῶτα φερόντων, ἀνεμασήσαντο ὁμοίας καταγγελίας καὶ παράπονα. Ἐναπέκειτο ὅθεν εἰς τὰς πολιτικὰς ἀρχὰς νὰ κρίνωσιν ἀμφότερα τὰ μέρη καὶ ἀποκαταστήσωσι τὴν διαταραχθεῖσαν εἰρήνην. Εἰς τίνα κρίσιν κατέληξαν αὗται, ὀλίγον ἢ οὐδαμῶς ἡμῖν ἐνδιαφέρει, τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι ὁ ἀπόστολος ἐξεδιώχθη ἐκεῖθεν ὡς ἐνοχλήσας τὴν εἰρήνην αὐτῶν. Ἀλλ' ὁ Παῦλος ἤρεμος καὶ ἐν τοιαύτῃ πικρᾷ ἐκδηλώσει τῶν Ἰουδαϊκῶν αἰσθημάτων, ἔχει ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν τῆς ἀπροσκόπτου συνειδήσεως, ἣν οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἀφέλῃ. Πέποιθεν ὅτι ὁ σπόρος ὃν ἀφθόνως ἔσπειρε, δὲν θὰ καταπνιγῇ εἰς τὰς ἀκάνθας τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ, ἀλλὰ θὰ αὐξηθῇ εἰς δένδρον μέγα καὶ ἀμφιλαφὲς ὑφ' οὗ τοὺς κλῶνας θὰ ἀναψύχηται ἡ ταλαίπωρος καὶ καταπεπονημένη ἀνθρωπότης. Χαίρων ὅθεν ἐπὶ τοῖς νέοις ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ διωγμοῖς μεταβαίνει εἰς Ἰκόνιον, ἐκτινάξας ἐπ' αὐτοὺς τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν του (13, 5).

Ἀλλ' ἂν ὁ ἀχάριστος λαὸς τῆς Πισιδίας, ὦ μακάριε Παῦλε, ἐξύβρισε τὸ ἅγιον ὄνομά σου, ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ ἐχαράξαμεν αὐτὸ εἰς τὰς πλάκας τῶν καρδιῶν μας, διότι σὺ ὑπῆρξας ὁ μέγας καὶ διαρκὴς ἡμῶν διδάσκαλος· σὺ προβάλλεις καὶ νῦν διὰ τῶν ἀκτίνων τῆς διδασκαλίας σου ἄφωνος διὰ παντὸς ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τὰς ἱερωτέρας στιγμὰς τοῦ βίου ἡμῶν, ἀναβιβάζων καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν εἰς τὸν ὑψηλὸν καὶ ἅγιον κόσμον. Σὺ ὑπῆρξας καὶ θὰ ὑπάρχῃς ὁ αἰώνιος τῆς ἀνθρωπότητος διδάσκαλος· ὁ χριστιανισμὸς ηὐμοίρησε νὰ λαλήσῃ διὰ τῆς λαλιᾶς σου, ἥτις ἐνεχαράχθη ἀνεξιτήλοις γράμμασιν εἰς τὴν αἰώνιον βίβλον τῆς ἀνθρωπότητος. Οἴχεται ἡ Ἑλλὰς τοῦ Περικλέους καὶ Ἀλεξάνδρου, ἐξηφανίσθησαν τὰ μεγάλα βασίθη καὶ ἐπηγγελμένη μετεστράφη εἰς αὐχμηρὰν καὶ κατάξηρον ἔρημον, ἐφ' ἣν ἡ ζωογόνος τοῦ ἡλίου ἀκτὶς οὐδεμίαν ἔχει ἔτι δύναμιν! Ἡ καρδία του πωρωθεῖσα, μετεβλήθη εἰς κατάξηρον βράχον, ἐφ' οὗ καὶ ἡ δροσερωτέρα σταγὼν ὕδατος ἐξαφανίζεται. Καὶ ἐν μέσῳ τῆς αὐχμηρᾶς ταύτης ἐρήμου, ἀναπηδᾷ καὶ ἐκβλαστάνει διὰ τῆς δρόσου τῆς νέας οὐρανόθεν διδασκαλίας ὁ λεγόμενος ἐθνισμός, τὰ ἔθνη κατὰ τὸν ἀπόστολον Παῦλον, ἡ μεγαλοπρεπὴς καὶ περικαλλὴς ὄασις, ἥτις ἁπλήστως ἀποδέχεται καὶ τὴν ἐλαχίστην ἱκμάδα τῆς οὐρανίου δρόσου τοῦ κηρύγματος. «Ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον, καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ Κυρίου καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον» (48).

Ἴσως νομίζει τις, ὅτι καταλιπὼν τοὺς Ἰουδαίους ὁ ἀπόστολος καὶ στραφεὶς εἰς τὰ ἔθνη, θὰ ἠδύνατο ἀνενοχλήτως ἐπὶ τοῦ πεδίου νὰ ἐνεργῇ καὶ κηρύττῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· ἀλλ' οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Ἰουδαίων ἤθελον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων νὰ ἄρχωσιν· οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδουκαῖοι δὲν ἠνείχοντο ἕτερον, ἔστω καὶ ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν νὰ προεξάρχῃ· τοὺς

πάντας ἠξίουν ὑποπόδιον τῶν ποδῶν των νὰ ἔχωσι· διότι προέβλεπον ὅτι, ἂν ἡ ἐπίδρασις τοῦ ἀποστόλου ἐκραταιοῦτο ἐπὶ τοῦ λαοῦ, ἂν ἡ ἠθικὴ τοῦ Εὐαγγελίου ἐξηπλοῦτο καὶ ἡ γριστιανικὴ περὶ δικαίου θεωρία κατήργει τοὺς τύπους τοὺς Μωσαϊκοὺς καὶ προσεκυνεῖτο ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου τὸ αἷμα ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ τῶν τέκνων των ἐπεκαλέσαντο, τότε θὰ ἐξέπιπτον πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας. Ἐπινοοῦσι λοιπὸν δύο σατανικὰ μέσα πρὸς καταστροφὴν τοῦ ἔργου αὐτοῦ· τὸν λαὸν καὶ τὰς πολιτικὰς ἀρχάς· καὶ οἱ δύο πρέπει νὰ ὑψώσωσι φωνήν· καὶ οἱ δυο πρέπει νὰ ἐξαφανίσωσιν αὐτόν. Ἀλλ' ἡ προσωπικὴ δύναμις τῶν ἀρχόντων τῆς συναγωγῆς ἐπὶ τὸν λαόν, ἣν λίαν ἀσθενής· διότι ὁ λαὸς οὐδεμίαν ἔτι σπουδαιότητα ἀπένειμεν εἰς τοὺς λόγους τῶν ψευδῶν τοῦ νόμου διδασκάλων. Τούτου ἕνεκα εἰς ἕτερον προσέφυγον μέσον, ἤτοι εἰς τὴν δύναμιν τῶν γυναικῶν. «Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας καὶ τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον» (50). Τοιαύτας ὅθεν εὐσεβεῖς καὶ εὐσχήμονας παρώτρυναν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς διωγμὸν τοῦ Παύλου, αἵτινες πανταχοῦ καὶ πάντοτε, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις, καὶ ἐν ταῖς ἀγορᾶις τῆς Βαβυλῶνος καὶ Νινευῆ, ἡ φωνή σου ὅμως θὰ ἀκούηται εἰς αἰῶνας αἰώνων, διότι ὁ λόγος σου ἦν ἐκ Θεοῦ. Εἰς σὲ στρέφεται ἡ καρδία μας ὁπόταν ἡ λύπη καὶ ὁ πόνος καταλάβωσιν ἡμᾶς ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς τοῦ βίου· διότι ἐπὶ τῇ τελευτῇ γονέων, τέκνων, συγγενῶν καὶ φίλων κλαίεις καὶ σὺ μετὰ κλαιόντων καὶ δακρύεις μεθ' ἡμῶν καὶ ἐνσταλάζεις ἡδονὴν εἰς τὰ ἡμέτερα δάκρυα. Ὁπόταν δέ τις διανύσας τὸ ἔαρ τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ, φθάσῃ εἰς τὸν χειμῶνα τῆς ζωῆς καὶ μεμονωμένος ἐν τῷ ἰδίῳ κοιτῶνι ἀναμένῃ νὰ σημάνῃ ἡ ὥρα ἡ καὶ τοῦτον προσκαλοῦσα πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ, σὺ ψάλλεις αὐτῷ ᾄσματα ἐπουρανίου σοφίας, περὶ αἰωνιότητος καὶ ἀθανασίας.

Σωφρόνιος Εὐστρατιάδης.
Διάκονος

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΠ' ΟΝΟΜΑΤΙ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΘΕΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΦΕΡΟΜΕΝΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Μὴ νομίσῃ ὁ ἀναγνώστης ὅτι ἡ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀδελφοθέου Ἰακώβου φερομένη λειτουργία εἶνε ἁπλῆ τις καὶ τύντομος, ἀπέριττος καὶ εὔκολος λειτουργία τῶν ἀποστολικῶν χρόνων, ὧν κύριος καὶ εὐδιάκριτος καὶ εὐδιάγνωστος χαρακτὴρ τυγχάνει ἡ συντομία, ἁπλότης, ἀφέλεια καὶ εὐκολία, ἀλλὰ μακρὰ καὶ ἐκτεταμένη, πολύπλοκος καὶ δύσκολος λειτουργία, καταφανέστατα ἔχουσα τὰ τεκμήρια πολλῶν προσθηκῶν νεωτέρων χρόνων. Τῆς λειτουργίας ταύτης σώζονται πολλὰ καὶ διάφορα ἀντίγραφα ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις τῆς Ἑσπερίας Εὐρώπης, καὶ πολλαὶ αὐτῆς ἐγένοντο ἐκδόσεις, καθὼς γινώσκουσιν οἱ περὶ τὴν λειτουργικὴν ἀσχολούμενοι, ἐσχάτως δὲ καὶ παρ' ἡμῖν ἐξεδόθη αὕτη ἐν Ζακύνθῳ τῷ 1886 ὑπὸ τοῦ σεβασμιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ζακύνθου Διονυσίου Λάτα, ὅστις, ὡς λέγει, «σπουδαίας ἐν αὐτῇ ἐπήνεγκε μεταβολάς, πολλὰ μὲν ὅλως μεταγενέστερα καὶ ξένα ἀφαιρέσας, πολλὰ δ' ἐλλείποντα ἐπιπροσθείς», χαρακτηρίζει δ' αὐτὴν ὡς «ποικίλην καὶ ἐπομένως ἐμπεριέχουσαν καὶ δυσκολίας διὰ τοὺς ἐπιτελοῦντας αὐτήν». Ἵνα ἐννοήσωμεν τὰ κατ' αὐτήν, ἀνάγκη ἵνα ἀναδράμωμεν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς λειτουργίας καὶ τὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀνάπτυξιν αὐτῆς.

Πρωτουργὸς τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας ἐστὶν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὅστις ἐν τῇ νυκτί, ᾗ παρεδίδετο, τελέσας αὐτὸ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων, παρήγγειλεν αὐτοῖς «τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν»· τὰ δὲ στοιχεῖα τῆς ἱεροπραξίας ταύτης κατ' αὐτὴν τὴν ἁγίαν Γραφὴν εἶνε εὐλογία τοῦ Θεοῦ, εὐχαριστία πρὸς αὐτόν, εὐλογία τῶν προκειμένων, ἄρτου καὶ οἴνου, κλάσις, διανομὴ καὶ μετάληψις αὐτῶν, καὶ μετ' αὐτὴν ὕμνος πρὸς τὸν Θεόν, διότι «ὑμνήσαντες ἐξῆλθον» (Ματθ. 26, 26—30. Μάρκ. 14, 22—26. Λουκ. 22, 14—21. Ἰωάνν. 13, 2. α' Κορινθ. 10, 16. 11, 23—26). Οἱ δ' Ἀπόστολοι, πιστοὶ τῇ ἐντολῇ τοῦ Κυρίου, καθ' ἑκάστην κλῶντες κατ' οἶκον ἄρτον μετελάμβανον ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας, αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς (Πράξ. 2, 46, 47. Ἐφεσ. 5, 19). Οὐδ' ἐλαχίστη ἐπιτρέπεται ἀμφιβολία ὅτι οἱ Ἀπόστολοι ἐτέλουν τὸ μυστήριον κατὰ τὸν τύπον, ὃν παρὰ τοῦ Κυρίου παρέλαβον, αὐτόπται καὶ αὐτήκοοι γενόμενοι· τὸν αὐτὸν δὲ τύπον τοῦ μυστηρίου, ὡς ἱερὰν παρακαταθήκην, παρέδοσαν τοῖς μαθηταῖς αὐτῶν καὶ διαδόχοις, ἐντειλάμενοι ὅπως καὶ οὗτοι παραθῶνται τοῦτον πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέρους διδάξαι (β' Τιμόθ. 2, 2)· καὶ ὄντως ὁ αὐτὸς τύπος τοῦ μυστηρίου παρεδόθη καὶ ἐτηρεῖτο πανταχοῦ, ὅπου οἱ Ἀπόστολοι ἐκήρυξαν τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἵδρυταν Ἐκκλησίας, χειροτονοῦντες ἅμα πρεσβυτέρους καὶ διακόνους.

[ἀκολουθεῖ]

Μ. Ἀρχιδιάκονος τοῦ θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων
Γερμανὸς Βασιλάκης

НБ ОНУ імені І.І. Мечникова

ΣΥΜΒΟΛΑΙ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΩΝ ΜΗΝΑΙΩΝ*

Ἡ πρὸς τοὺς ἀποστόλους Σωσθένη, Ἀπολλώ, Κηφᾶν, Τυχικόν, Ἐπαφρόδιτον καὶ Καίσαρα ἀκολουθία εἶναι τελεία ἐν τῷ κώδικι τῆς Πετρουπόλεως· ἐπειδὴ δὲ εἶναι τύποις ἀνέκδοτος καὶ ποίημα τοῦ ἡγιασμένου ὑμνογράφου Ἰωσήφ, ἡμεῖς προθύμως καθιστῶμεν αὐτὴν κοινὴν ἐνταῦθα χάριν τῶν βουλομένων νὰ ἑορτάζωσιν ἰδίᾳ τοὺς εἰρημένους ἁγίους ἀποστόλους.

Κάθισμα.

Ἦχος α΄. «Τὸν τάφον σου, Σωτήρ».

Ἀκτῖνες μυστικαὶ
τοῦ ἡλίου δειχθέντες,
τοῦ λάμψαντος ἡμῖν
ἐκ Παρθένου νεφέλης,
θεόπται ἀπόστολοι,
πᾶσαν γῆν ἐφωτίσατε·
ὅθεν σήμερον
τὴν ἱερὰν ὑμῶν μνήμην
ἑορτάζομεν
ἐν κατανύξει καρδίας
ὑμᾶς μακαρίζοντες.

—

Στιχηρὰ εἰς τὸ «Κύριε ἐκέκραξα»
(πρὸς τὸ) «Πανεύφημοι μάρτυρες».

Λύχνοι διαυγέστατοι,
πυρσοὶ* ὄντως φαεινότατοι,
τοὺς ἐν πελάγει* τυγχάνοντας
τῆς πλάνης πρὸς ὅρμον
τῆς θεογνωσίας* πιστῶς ἐκκαλούμενοι
ἀπόστολοι Κυρίου ἐδείχθητε·
διὸ πρεσβεύσατε
δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν
[τὴν εἰρήνην* καὶ τὸ μέγα ἔλεος].

—

Τυφλοὺς ὀμματίζοντες,
χωλοὺς* ἀνορθοῦντες χάριτι
καὶ ἀρρωστοῦντας* ἰώμενοι
καὶ πλάνης πνεύματα
ἐναποσοβοῦντες*, θεαυγεῖς ἀπόστολοι,
πρὸς πίστιν τοὺς λαοὺς μετηγάγετε.
διὸ πρεσβεύσατε
δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς [ἡμῶν
τὴν εἰρήνην* καὶ τὸ μέγα ἔλεος].

—

Σωσθένης ὁ ἔνδοξος,
Κηφᾶς* ὁ θεομακάριστος
καὶ Ἀπολλὼς ὁ* θαυμάσιος
καὶ Ἐπαφρόδιτος,
Τυχικὸς καὶ Καῖσαρ*, οἱ θεοειδέστατοι
ἀπόστολοι Χριστοῦ ἀξιάγαστοι,
μεθ' ὧν πρεσβεύοντες
δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν
τὴν εἰ[ρήνην* καὶ τὸ μέγα ἔλεος].

—

ΚΑΝΩΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥΣ.

Σωσθένους, Ἀπόλλώ, Κηφᾶ, Τυχικοῦ,
Ἐπαφροδίτου καὶ Καίσαρος.

Ἀκροστ. «Στῖφος μαθητῶν αἰνέσωμεν συντόνως».

[Ι Ω Σ Η Φ][1]

—

Ἦχος α΄.

Ὠδὴ α΄. «Ὠδὴν ἐπινίκιον ᾄσωμεν πάντες».

Σοφίᾳ καὶ χάριτι λελαμπρυσμένοι
πατρὸς τὸ ἀπαύγασμα
καὶ σοφίαν, ἔνδοξοι,
τὴν ἐνυπόστατον
διετρανώσατε ἐν γῇ
πολλοὺς σοφίσαντες·
Τὸ πῦρ ἐπαγόμενοι τοῦ παρακλήτου
λαμπάδες ὡράθητε
ἐν τῷ κόσμῳ φαίνουσαι
θεογνωσίας φωτὶ
καὶ τὴν πολύθεον ἀχλὺν
διασκεδάζουσαι.
Ἰάσεων χάριτι λελαμπρυσμένοι
Κηφᾶς ὁ πανόλβιος,
Καῖσαρ, Ἐπαφρόδιτος,
Σωσθένης καὶ Τυχικὸς
καὶ Ἀπολλώς, παντοδαπὰ
πάθη ἰῶνται ἀεί.

Θεοτοκίον.

Φορέσας τὸν ἄνθρωπον ὁ Θεὸς λόγος
ἐκ σοῦ ὑπὲρ ἔννοιαν
ἐσαρκώθη, ἄχραντε·
διό σε πᾶσα πνοὴ

---

* Συνέχεια ἀπὸ σελ. 37—41.

1. Ἐκ τῶν σφαλμάτων τοῦ καλλιγράφου θὰ σημειωθῶσιν ἐνταῦθα μόνον τὰ οὐσιώδη.

Η Θ Ο Ν Μ Ε Η Ι Ν Ι Κ Ο Α

δοξολογεῖ καὶ προσκυνεῖ
καὶ κατὰ χρέος ὑμνεῖ.

—

Ὠδὴ β΄.

«Ἴδετε, ἴδετε*, ὅτι Θεός εἰμι ἐγώ*, ὁ δουλωθέντα».
Οἶκος δεικνύμενοι
τοῦ παναγίου πνεύματος,
κατοικητήρια αὐτοῦ
ἀποτελεῖτε τοὺς ἀνθρώπους διδαχαῖς,
χρηματίζοντας πρώην
οἰκητήρια ἐχθροῦ*, θεομακάριστοι.
Σταύρωσιν, πάνσοφοι,
τοῦ ἀπαθοῦς καὶ θάνατον
πάσῃ τῇ γῇ θεοπρεπῶς
ἀνακηρύττοντες ὡς θεῖοι μαθηταί,
πειρασμοῖς πολυτρόποις
καὶ δεσμοῖς καὶ θλιβεροῖς* προσωμι-
[λήσατε.
Μίαν κηρύττοντες
τρισυποστάτου φύσεως
φωτιστικὴν μαρμαρυγήν,
πολυθεΐας κατεπαύσατε ἀχλύν
καὶ φωστῆρες ἐν κόσμῳ
ζωῆς φαίνοντες, σοφοί*, λόγον ἐδείχθητε.
Θεοτοκίον.
Ἅγιον τέμενος,
φωτοειδὲς παλάτιον
τοῦ βασιλέως τοῦ παντός,
θεοχαρίτωτε, ἐδείχθης ἀληθῶς·
διὰ τοῦτο φωναῖς σε
ἱερῶς, πανευκλεῶς*, νῦν μακαρίζομεν.

—

Ὠδὴ γ΄.

«Στερεωθήτω ἡ καρδία μου* εἰς τὸ θέλημά σου».
Θρόνοι αἰσθήσεως γενόμενοι
δυνατοὺς καθείλετε, πάνσοφοι,
ἀπὸ τῶν θρόνων ἑαυτῶν
καὶ ταπεινοὺς ὑψώσατε
καὶ πλουτοῦντας τὴν δυσσέβειαν
κενοὺς παρεπέμψατε.
Ἠκονημένα βέλη ὤφθητε
δυσσεβῶν τὰ στίφη συγκόπτοντα
καὶ τραυματίζοντα ἐχθροὺς
καὶ ψυχὰς θεραπεύοντα
ὑπ' ἐκείνων τετρωμένας[1], μα-
θηταὶ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.
Τοὺς μαθητὰς Χριστοῦ τιμήσωμεν,
Ἀπολλών, Κηφᾶν, Ἐπαφρόδιτον,
Καίσαρά τε καὶ Τυχικὸν
καὶ Σωσθένην τὸν ἔνδοξον,
τοὺς τὰ ἔθνη ἀγνωσίας ἐκ
βυθοῦ ἀνελκύσαντας.
Θεοτικίον.
Ὡς φοβερὸν καὶ ἀκατάληπτον
τὸ ἐν σοὶ ὑπάρχει μυστήριον!
ἄνευ σπορᾶς[2] γὰρ ἐν σαρκὶ
2. Ἐν τῷ κώδικι ἀνεσπορᾶς.
συλλαμβάνεις τὸν ἄληπτον
καὶ τεκοῦσα διαμένεις, ὥς-
περ ἦς, ἀειπάρθενος.

—

Ὠδὴ δ΄. «Ἐν πνεύματι προβλέπων*, προφῆτα»,
Νεώσαντες καρδίας
ἀρότρῳ νοητῷ
σπόρον κατεβάλετε
τοῦ λόγου μυστικῶς·
ὅθεν πολύχουν,
σοφοί, δρεψάμενοι στάχυν
τὴν τῶν σωθέντων
πληθὺν γεωργῷ τῶν ὅλων
χαίροντες Θεῷ προσηγάγετε.
Αἰνέσωμεν Σωσθένην,
Κηφᾶν καὶ Ἀπολλών,
τὰς τοῦ λόγου σάλπιγγας,
τοὺς στύλους τοὺς στερροὺς
τῆς ἐκκλησίας,
τοὺς λύχνους τῆς θεοσδότου
φωτοχυσίας,
τοὺς ἐλάσαντας τὴν νύκτα
τῆς πολυθεΐας ἐν πνεύματι.
Ἰσχύϊ τοῦ τὰ πάντα
ποιήσαντος Χριστοῦ
κράτος διωλέσατε
ἀνίσχυρον ἐχθροῦ·
τοὺς ὑπ' ἐκείνου
τελείως δὲ συντριβέντας
πρὸς σωτηρίαν
ἀνεπλάσατε πανσόφως,
θεῖοι τοῦ σωτῆρος ἀπόστολοι.
Θεοτοκίον.
Νοήσαντες μακρόθεν
ἐν πνεύματι τοῦ σοῦ

1. Ἐν τῷ κώδικι ἐκείνου τετρωμένους.

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

τοκετοῦ τὸ μέγεθος,
πανύμνητε ἁγνή,
οἱ θεηγόροι
προφῆται τοῦτο προεῖπον·
ὄντως ἐκβάσεις
τῶν ρημάτων καθορῶντες
ὕμνοις σε ἀεὶ μακαρίζομεν.

—

Ὠδὴ ε΄. «Τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν*, υἱέ».

Εἰς πᾶσαν ἐξελήλυθεν
τὴν γῆν ὡς ἀληθῶς,
ἔνδοξοι, ὁ φθόγγος
ὑμῶν ὁ σωτήριος,
φέγγει θαυμάτων βεβαιούμενος
καὶ τῆς πολυθείας
τὸ σκότος ἐκδιώκων.
Σωσθένης ὁ θεόληπτος
ἀπόστολος Χριστοῦ
θρόνον μὲν ὁσίως
σαφῶς κατεκόσμησεν
Κολοφωνίων[1] θείῳ πνεύματι,
τῆς δὲ πολυθείας
ἠφάνισεν τὸ σκότος.
Ὡς ὄμβρος ἐξεχύθη σου
ὁ λόγος ἐπὶ γῆς,
λύων μὲν τῆς πλάνης
αὐχμὸν[2] θείᾳ χάριτι,
παραπέμψας ἐθνικῶν
σεβασμάτων τὸ σαθρόν,
ὑπάρξας τε* ἀπολλυμένοις
σωτηριώδης ὁδός.
Νομοθέτης γεγονὼς
Ἀπολλὼ πνευματικῶς
ἀνομοῦσι τὴν ὁδὸν
τὴν εἰσάγουσαν πρὸς φῶς
ὑπέδειξε* κοσμήσας θρόνον
τῆς Καισαρέων σαφῶς.
Συμφωνία μυστικῇ
Ἐπαφρόδιτον, Κηφᾶν,
Τυχικὸν καὶ Ἀπολλὼν
καὶ Σωσθένην σὺν αὐτοῖς
καὶ Καίσαρα* τοὺς ἀποστόλους
ἀνευφημήσωμεν.

Θεοτοκίον.

Ὑπερτέρα οὐρανῶν
χρηματίζεις ἐπὶ γῆς
τὸν οὐράνιον Θεὸν
συλλαβοῦσα ὑπὲρ νοῦν
καὶ τέξασα*, εὐλογημένη
θεοχαρίτωτε.

—

Ὠδὴ ζ΄. «Τοὺς ἐν καμίνῳ παῖδάς σου».

Νεανικῶς τὴν πλάνην τοῦ ἐχθροῦ
διέλυσεν* πίστει ὁ ἀπόστολος Κηφᾶς
θαυματουργῶν*, λόγον ζωῆς ἀναπηγάζων,
φυγαδεύων δαίμονας
τῇ ἐπικλήσει Χριστοῦ* τοῦ ἐπὶ πάντων Θεοῦ.
Τίμιον σκεῦος γέγονας, Κηφᾶ,
τοῦ πνεύματος*, καὶ τῆς ἀτιμίας τὰ ποτὲ
σκεύη ἐχθροῦ* δοχεῖα μύρου ἀπειργάσω
νοητοῦ, μακάριε,
ἐκκενωθέντος ἐν γῇ* δι' εὐσπλαγχνίαν πολλήν.

Θεοτοκίον.

Ὁ τοῦ πατρὸς συνάναρχος υἱὸς
σοῦ ἐν γαστρὶ* ᾤκησεν δεξάμενος ἀρχήν,
ὅπως ἡμᾶς* τῶν πονηρῶν ἀρχῶν τοῦ σκότους
ὡς Θεὸς λυτρώσηται,
θεογεννῆτορ ἁγνή*, τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν.

—

Ὠδὴ η΄. «Ὃν φρίττουσιν ἄγγελοι».

Νοὸς καθαρότητι* ὁ θεῖος Τυχικὸς
τὸν νοῦν τὸν παναίτιον* καὶ λόγον συμφυῆ
καὶ σύνθρονον πνεῦμα* δι' ἀγγέλων πιστοῖς
κήρυξ θεηγόρος* ἐδείχθης εἰς αἰῶνας.

---

1. Οὕτως ἡμεῖς ἐγράψαμεν εἰς διόρθωσιν τοῦ ἐν τῷ κώδικι ἀκαταλήπτου καλοφωνίας, ἐκτὸς ἂν ὁ ὑμνογράφος τὸ τριτόκλιτον *Κολοφῶν* ἔτρεψεν εἰς πρωτόκλιτον *Κολοφωνία* καὶ τοῦτο ὁ καλλιγράφος ἐξ ἀπροσεξίας μετέβαλεν εἰς καλοφωνία, ας.

2. Ἐν τῷ κώδικι αὐχμῶν.

τῶν εὐσεβῶν δὲ τὰ συστήματα
καταδροσίζων πίστει,
Σωσθένη θεηγόρε.

Θεοτοκίον.

Μαρία κυριώνυμε,
κυρία τοῦ παντός,
κύριον Θεὸν
ἀρρήτως ἐκύησας,
ὃν ἐκδυσώπει τοῦ σωθῆναί με
κατακυριευόντων
ἐχθρῶν τῶν ἀοράτων.

—

Ὠδὴ ς΄. «Τὸν προφήτην Ἰωνᾶν* ἐκμιμούμενος».

Ἐπαινείσθω Ἀπολλὼς
ἀπωλείᾳ παντελεῖ

НБОНУ імені...

Ὡς λύρα θεόφθογγος* ὡράθης, Τυχικέ,
φωνοῦσα σωτήριον* μελῴδημα πιστοῖς
καὶ παύουσα μέθην* καρδιῶν πονηρὰν
καὶ τῆς ἀγνωσίας* ἐξαίρουσα τὸ σκότος.
Σωσθένην δοξάσωμεν*, Κηφᾶν καὶ Ἀπολλὼν
αἰνέσωμεν, Καίσαρα* καὶ τὸν θεῖον Τυχικὸν
σὺν Ἐπαφροδίτῳ*, τοὺς Χριστοῦ μαθητάς,
τοὺς θεηγορίαις* φωτίσαντας τὰ ἔθνη.

Θεοτοκίον.

Ἰδού, παναμώμητε*, συνέλαβες γαστρὶ
καὶ τέτοκας κύριον* Θεὸν Ἐμμανουήλ,
παιδίον ὀφθέντα* τὸν προτέλειον,
ὅπως ἡμᾶς σώσῃ* δι' ἄκραν εὐσπλαγχνίαν.

—

Ὠδὴ θ'. «Τὴν φωτοφόρον νεφέλην».

Ὡς ἀρραγέστατοι πύργοι
τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας,
ὡς ἱερεῖς καὶ λειτουργοὶ
τοῦ δεσπότου τῶν ὅλων
καὶ τῶν ἐθνῶν φωταγωγοὶ
καὶ θεῖοι θεμέλιοι* τῆς πίστεως
καὶ ἐχθροῦ καθαιρέται* εὐφημεῖσθε,
τοῦ πατρὸς μαθηταί.
Σὲ ὁ μακάριος Παῦλος
τὰς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας
ἐπιστηρίζοντα, σοφὲ
Ἐπαφρόδιτε, στέλλει
καὶ νουθετοῦντα ἀδελφοὺς
ἐμμένειν τῇ χάριτι*, ἀοίδιμε·
μεθ' οὗ πίστει σε πάντες* συνελθόντες
εὐφημοῦμεν εὐσεβῶς.
Ἥλιος ὥσπερ ἀστράψας
ὁ ἱερώτατος Καῖσαρ
φωταγωγεῖ τῶν εὐσεβῶν
τὰς καρδίας ἐν πίστει
σὺν τῷ Κηφᾷ καὶ Ἀπολλῷ,
τῷ θείῳ Σωσθένει τε* Τυχικῷ τε
καὶ τῷ Ἐπαφροδίτῳ*, ὧν πρεσβείαις
σῶσον πάντας ὡς Θεός.

Θεοτοκίον.

Φράσαι οὐ δύναται λόγος
τῆς σῆς λοχείας τὸ θαῦμα·
ὁ γὰρ τὸ εἶναι παρασχὼν
πᾶσι τοῖς γενομένοις
ἐκ σοῦ εἰσδέχεται ἀρχήν,
Παρθένε, καὶ τίκτεται* ὡς ἄνθρωπος
καὶ τὸν ἄνθρωπον σῴζει* ὑπαχθέντα
τῇ κακίᾳ τοῦ ἐχθροῦ.

Ἐν τῷ κανόνι τούτῳ σημειώσεως ἀξία εἶναι τοῦ ὁσίου Ἰωσὴφ ἡ εἴδησις, ὅτι ὁ ἅγιος Ἀπολλὼς ἦτον ἐπίσκοπος ἐν Καισαρείᾳ καὶ οὐχὶ διάδοχος τοῦ Σωσθένους ἐν Κυλοφῶνι, καθὰ λέγει τὸ συναξάριον τοῦ ἐντύπου μηναίου τοῦ Δεκεμβρίου. Τοῦ Ἰωσὴφ ἡ εἴδησις βεβαιοῦται ἐκ τοῦ λεγομένου Μηνολογίου τοῦ Βασιλείου καὶ πολλῶν λειτουργικῶν συναξαρίων, καὶ δὲν θὰ ἦτο μάταιον ἔργον νὰ ἐρευνηθῇ τὸ πότε καὶ τὸ διατί τὸ γνωστὸν ἐν τῷ Μηναίῳ συναξάριον ἐναντιοῦται πρὸς τὴν καθ' αὐτὸ παράδοσιν τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας.

(ἕπεται συνέχεια).

Α. Π.-ΚΕΡΑΜΕΥΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ*

Τὸ Α' κεφάλαιον φέρει τὸν τίτλον «Ἡ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου», καὶ ἐξετάζει τὸ ζήτημα ἂν ἡ νῦν Σύνοδος, ἐν ᾗ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀρχιερέων παρεδρεύει εἷς καὶ μόνος ὁ Κυρηνείας, εἶνε νομίμως καὶ κανονικῶς συγκεκροτημένη· καταλήγει δὲ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ νῦν ἐν Κύπρῳ Σύνοδος οὔτε νομίμως οὔτε κανονικῶς εἶνε συγκεκροτημένη· καὶ δύναται μόνον νὰ ὀνομασθῇ **παρασυναγωγή**· καὶ νομίμως μὲν δὲν εἶνε κατηρτισμένη, διότι ὁ ἐκ τῶν τεσσάρων εἷς καὶ μόνος ὑποληφθεὶς ἀρχιερεὺς βεβαίως δὲν δύναται ν' ἀποτελέσῃ ἀπαρτίαν νόμιμον, διότι ἀφ' οὗ καθ' ὅλους τοὺς νόμους τοῦ κόσμου ἀπαρτία λογίζεται, ὅταν παρῶσι τὰ ἡμίσῃ τῶν μελῶν πλέον ἑνός. Ἂν δέ τις εἴπῃ ὅτι ἡ ἐν Κύπρῳ Σύνοδος εὑρηται ἐν νομίμῳ ἀπαρτίᾳ, διότι ἐκτὸς τῶν ἐπισκόπων παρεδρεύουσιν ἐν αὐτῇ καὶ δύο ἡγούμενοι καὶ δύο ἄλλοι ἀρχιμανδρῖται, ἤτοι τὸ ὅλον πέντε κληρικὰ μέλη, βεβαίως ἂν ἐκ πρεσβυτεριανῆς ἀπόψεως ἐξητάζετο τὸ ζήτημα, καὶ ἂν ἀπεδέχετο ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ὅτι ἀναμέσον ἐπισκόπου καὶ πρεσβυτέρου οὐδεμία οὐσιώδης ὑφίσταται διάκρισις καὶ διαφορά, καὶ μόνον κατὰ τὰ ὀνόματα ὑπάρ-

* Συνέχεια ἀπὸ σελ. 66—67.

χει διαφορὰ ἐπισκόπου καὶ πρεσβυτέρου, τότε θὰ ἦτο δυνατὸν ν' ἀποδεχθῶμεν καὶ ἡμεῖς ὅτι ἐν σωματείῳ, ἐν ᾧ ἰσότιμα παρεδρεύουσι μέλη, ἐλάχιστα δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔλλειψις καὶ στοιχεῖον ἐλαττωματικοῦ καταρτισμοῦ τοῦ Σωματείου τὸ ὅτι τρία μέλη ἀρχιερατικὰ ἐλλείπουσιν ἀπ' αὐτοῦ. Κανονικῶς δὲ κατηρτισμένη ἥκιστα δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ νῦν Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι Σύνοδος ἐπαρχιακὴ καὶ δὴ καὶ Σύνοδος αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας ἀριθμοῦσα ἓν καὶ μόνον ἀρχιερατικὸν μέλος, τοιαύτη Σύνοδος κρινομένη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, εὑρίσκεται ἀποτελοῦσα καὶ αὐτὴς τῆς παρασυναγωγῆς ἀκυρώτερον ἐν τῇ συστάσει του σωματεῖον, οὔτινος οὐδὲ ὄνομα ἀντάξιον θὰ δυνηθῶμεν νὰ εὕρωμεν ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς χρονικοῖς. Καὶ ὅμως ἡ Σύνοδος αὕτη προέβη, οὕτω κατηρτισμένη, εἰς ψῆφον καὶ ἀνάδειξιν καὶ μητροπολίτου διὰ τὴν χηρεύουσαν μητρόπολιν Πάφου, καὶ ἐψηφίσατο ὡς τοιοῦτον τὸν ἄλλως κατὰ πάντα λόγον καταλληλότατον ἀρχιμανδρίτην Πανάρετον Δουλγέρην. Πρὸς δικαιολογίαν δὲ τῆς ἐκθέσμου ταύτης πράξεως ἐζητήθη νὰ εὑρεθῇ κατ' ἀναλογίαν τὸ γινόμενον καὶ τὸ ἰσχῦον καθεστὼς ἐν ἄλλαις αὐτοκεφάλοις Ἐκκλησίαις, στερουμέναις ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ ἀρχιερέων πρὸς καταρτισμον νομίμου καὶ κανονικῶς συγκεκροτημένης Συνόδου, ὡς λ. χ. ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ Σιναίου. Ἀλλ' ἀκριβῶς ἂν ἐμελετᾶτο ἀκριβέστερον καὶ σωφρονέστερον τί ἐγίνετο καὶ τί γίνεται ἐν ταῖς τοιαύταις αὐτοκεφάλοις Ἐκκλησίαις ὁσάκις διὰ τὴν χαλεπότητα τῶν καιρῶν ἢ ἄλλους λόγους περιωρίζετο ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπισκόπων, μετὰ φρίκης ἤθελον ἀποστρέψῃ τὸ πρόσωπον ἀπὸ τῶν τοιούτων ἀντορθοδόξων καὶ καινοφανῶν θεωριῶν οἱ ὑπέρμαχοι τῆς νέας ταύτης ἀγνώστου μέχρι τοῦδε εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν καταστάσεως τῶν πραγμάτων. Ἔχομεν δὲ προχειρότατον καὶ πρόσφατον τὸ παράδειγμα ἐν τῷ Πατριαρχείῳ τῆς Ἀλεξανδρείας: ὁ ἐν μακαριστοῖς πατριάρχης Σωφρόνιος πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους ἀκριβῶς, καὶ θέλων νὰ προχειρίσηται εἰς τὸ ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα τὸν παρ' αὐτῷ ἀρχιμανδρίτην Θεοφάνην, ἐπειδὴ δὲν διέθετεν ἐπαρκῆ διὰ ψήφους καὶ χειροθεσίαν ἀριθμὸν ἐπισκόπων, διότι ἐκτὸς Αὐτοῦ εἷς καὶ μόνος ἐπίσκοπος ὁ μητροπολίτης Θηβαΐδος εἶχεν ἐναπολειφθῇ ἐν τῷ πατριαρχικῷ κλίματι Ἀλεξανδρείας, ἀπέστειλε παρακλητικὰ γράμματα πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ ἐζήτησε τὴν συναντίληψιν τῆς Μ. Ἐκκλησίας διὰ τὴν ἐκλογὴν καὶ χειροθεσίαν τοῦ ἐπὶ τούτῳ εἰς βασιλεύουσαν ἀποσταλέντος ἀρχιμαν. Θεοφάνους. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης καὶ ἡ περὶ Αὐτὴν ἁγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος ἀπεδέξαντο εὐχαρίστως τὸ αἴτημα καὶ ψήφων κανονικῶν γενομένων, τεθέντων τριῶν ὑποψηφίων, ἐν οἷς καὶ τοῦ συσταθέντος ὑπὸ τοῦ οἰκείου Πατριάρχου ἀρχιμανδρίτου, ἐξελέγη ἐν τῷ πανσέπτῳ πατριαρχικῷ ναῷ μητροπολίτης τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης μητροπόλεως Τριπόλεως ἐπὶ ψιλῷ ὀνόματι καὶ ἄνευ φήμης ὁ ἐν λόγῳ ἀρχιμανδρίτης, ὅστις καὶ προχειρισθεὶς εἰς τὸ ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα ἐπανῆλθεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ἰδοὺ πῶς εἷς ἀείμνηστος Πατριάρχης, καίτοι εἶχε καὶ δεύτερον παρ' ἑαυτῷ μητροπολίτην, καὶ ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ ἠδύνατο ἐννόμως νὰ ἐνεργήσῃ, ἰδοὺ, λέγομεν, τί ἐνήργησεν ἐν παρομοίᾳ περιστάσει, ἰδοὺ πῶς οἱ γνήσιοι τῶν ἱερῶν κανόνων τρόφιμοι ἐκκλησιαστικοὶ ἄνθρωποι ἀντιλαμβάνονται τοῦ ὀρθοδόξου πνεύματος τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, καὶ ἰδοὺ τίνα παραδείγματα ἔδει νὰ ἔχωσιν εἰς μίμησιν καὶ ὑπογραμμὸν οἱ ἀξιοῦντες ὅτι ἐκπροσωποῦσι τὴν παλαιγενῆ καὶ αὐτοκέφαλον ὀρθόδοξον τῆς Κύπρου Ἐκκλησίαν, ὅ τε πανιερώτατος ἅγιος Κυρηνείας καὶ οἱ λοιποὶ κατώτεροι κληρικοὶ σύνεδροι ἐν τῇ Συνόδῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Βεβαίως ἀφ' οὗ εἷς πατριάρχης μεθ' ἑνὸς μητροπολίτου δὲν ἐνόμισαν ἑαυτοὺς ἐπαρκεῖς, ὅπως ψηφίσωσι καὶ χειροθετήσωσιν ἐπίσκοπον, κάλλιστα καὶ κανονικώτατα διασκεψάμενοι καὶ πράξαντες, δὲν θὰ εἴπωσιν οὐδὲ θὰ ἰσχυρισθῶσι βεβαίως εἷς μητροπολίτης καὶ ὀλίγοι τινὲς πρεσβύτεροι, ὅτι μείζονα αὐτοὶ κέκτηνται πνευματικὴν ἐξουσίαν καὶ ὅτι ὑπεράρκετοι δέον νὰ λολίζωνται πρὸς ψηφοφορίαν ἐπισκόπου οἱ ἡγούμενοι καὶ οἱ ἀρχιμανδρῖται, ὁσοσδήποτε μέγας καὶ ἂν εἶνε αὐτῶν ὁ ἀριθμός. Ἂν μάλιστα ἡ πρᾶξις τῆς Συνόδου τῆς Κύπρου ἐν τῇ ἐκλογῇ τοῦ μητροπολίτου Πάφου τεθῇ εἰς ἀντιπαραβολὴν πρὸς τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς κανόνας καὶ κατὰ τὸ κανονικὸν στοιχεῖον· ἐκεῖνο, καθ' ὃ συνῳδὰ τοῖς θείοις καὶ ἱεροῖς κανόσι δίχα γνώ-

μης τοῦ τῆς μητροπόλεως ἐπισκόπου, ὅ ἐστιν δίχα τῆς γνώμης τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς Κύπρου καὶ χηρεύοντος τοῦ θρόνου, εἰς οὐδεμίαν κανονικὴν καὶ ἔγκυρον ἐκλογὴν ἐπισκόπου ἠδύνατο νὰ προβῇ, ὄχι μόνον ὁ τῶν πρεσβυτέρων, ὡς νῦν ἐν Κύπρῳ, ἀλλ' οὐδὲ ὁ τῶν ἐπισκόπων, καὶ ἂν ἔτι τοιοῦτος ὑφίστατο, Σύλλογος, τότε δύναται ἐπαρκῶς νὰ ἐκτιμηθῇ ἡ αὐστηρότης καὶ ἡ θλῖψις, μεθ' ἧς ὁ κ. Ἀθ. Εὐταξίου ἐπικρίνει ὡς παράνομον καὶ ἀντικανονικὸν τὸν καταρτισμὸν τῆς Συνόδου, ἐν ᾗ παρεδρεύει εἷς καὶ μόνος ἐκ τῶν τεσσάρων ἀρχιερέων μετὰ τεσσάρων κατωτέρων κληρικῶν, καὶ ἀποφαίνεται ὅτι τοιαύτης παρασυναγωγῆς ἄκυρος βεβαίως ἔμελλε νὰ εἶνε καὶ πᾶσα ἀπόφασις, ὡς καὶ εἶνε πράγματι τοιαύτη ἡ ἐκλογὴ τοῦ μητροπολίτου Πάφου, ἣν διὰ τοῦτον ἀκριβῶς τὸν λόγον ἐν ὀνόματι τῶν ἀθετουμένων κανόνων τῶν πατέρων καὶ τῶν οἰκουμενικῶν Συνόδων κατέκριναν καὶ ὀφείλουσι νὰ κατακρίνωσιν αἱ λαβοῦσαι ἐπίσημον ταύτης γνῶσιν ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι τῆς Ἀνατολῆς, καὶ ῥητῶς ἀναφέρεται ἐν τῷ βιβλίῳ τὸ οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ὡς ἀποκηρῦξαν ἐν τοῖς ἑαυτοῦ πρακτικοῖς τὴν ἐκλογὴν καὶ ἡ Ι. Σύνοδος τῆς Ἑλλάδος, ἥτις οὐδ' ἔλαβε τὸ παράπαν ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν τῆς Συνόδου Κύπρου πρὸς χειροτονίαν τοῦ ἐψηφισμένου μητροπολίτου Πάφου, κάλλιστα γινώσκουσα, ὅτι αὕτη προήρχετο ἐξ ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς ἀνυπάρκτου ἐν Κύπρῳ, καὶ ὅτι ἐὰν ἠξίου οἱασδήτινος προσοχῆς τὴν τοιαύτην παράκλησιν καὶ προέβαινεν εἰς χειροτονίαν τοῦ ἐψηφισμένου περὶ οὗ ὁ λόγος ἀρχιμανδρίτου, θὰ ἐξετίθετο εἰς τὰς ποινὰς τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων, οἵτινες ἐπιβάλλουσι καθαίρεσιν εἴς τε τοὺς χειροτονοῦντας καὶ τὸν χειροτονούμενον παρ' ἐνορίαν. Τοιαύτη τις περίπου καὶ ἐπὶ τὸ ἀκριβέστερον εἶνε ἡ ἔννοια καὶ τὸ περιεχόμενον τοῦ πρώτου κεφαλαίου περὶ τῆς νομίμου καὶ κανονικῆς ἢ μὴ συγκροτήσεως τῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. — Μετὰ τοῦτο ἀκολουθεῖ τὸ δεύτερον κεφάλαιον, ἐν ᾧ ὁ συγγραφεὺς πραγματεύεται περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ οὐδὲν ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν ἄλλο, εἰμὴ ὅτι τὸ αὐτοκέφαλον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ὡς καὶ πάσης ἄλλης ὀρθοδόξου αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας δὲν ἔγκειται βεβαίως ἐν τῇ παντελεῖ ἀκοινωνησίᾳ καὶ τῇ πνευματικῇ οὕτως εἰπεῖν ἀπομονώσει μιᾶς Ἐκκλησίας ἀπὸ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου καὶ ἀδελφῆς Ἐκκλησίας, διότι τότε κατὰ τὴν θαυμασίαν ταύτην ἀντίληψιν τοῦ προνομίου τοῦ αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τινός, τοῦτο θὰ ἐσήμαινεν, ὅτι πάντες δὲν εἴμεθα πλέον μέλη ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ σώματος, τοῦ Χριστοῦ, οὐδὲ ἡ Ἐκκλησία σύμπασα ἀναπαριστᾷ ἑνιαῖον καὶ ἀδιαίρετον ὀργανισμόν, ἐν ᾧ ἅπαντα αὐτοῦ τὰ μέλη συνενοῦνται δι' ἀρρήκτου ἐσωτερικοῦ δεσμοῦ, καὶ ζωοποιοῦνται καὶ αὔξονται ἕκαστον κατὰ τὸ ἐπιχορηγούμενον μέτρον παρὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ ζῶντος τούτου ὀργανισμοῦ καὶ τοῦ σώματος, ὅς ἐστιν ὁ Χριστός, ἐξ οὗ κατὰ τὸν ἀπόστολον Παῦλον πᾶν τὸ σῶμα τοῦτο συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον συντελεῖ εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος καὶ εἰς τὴν οἰκοδομὴν αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ (ὅρα Ἐφεσ. α' 22—25)· τότε κατὰ τὴν σπουδαιοφανῆ καὶ κοσμικὴν ταύτην θεωρίαν, πάσχοντος ἑνὸς μέλους τοῦ σώματος δὲν ὀφείλουσι νὰ συμπάσχωσι καὶ πάντα τὰ λοιπὰ μέλη, καὶ χειμαζομένης μιᾶς ὁλοκλήρου Ἐκκλησίας, ὀφείλουσιν ἀμέριμνοι ν' ἀτενίζωσι καὶ ἴσως ἴσως καὶ νὰ ἐπιχαίρωσιν εἰς τὰ καταλαμβάνοντα αὐτὴν δεινὰ καὶ τὰς συμφορὰς αἱ λοιπαὶ οὐχὶ πλέον φιλάδελφοι ἀλλὰ ψευδάδελφοι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἔστωσαν καὶ ὁμόδοξοι, λοιπαὶ Ἐκκλησίαι. Ἀλλὰ τότε θὰ εἴπῃ ὅτι κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἑαυτοῦ μιᾷ καὶ ἀδιαιρέτῳ κατ' οὐσίαν Ἐκκλησίᾳ ἥτις ἐστὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ δὲν ἔδωκε τὸν Χριστόν, τὸ πλήρωμα τοῦ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου, ἀλλ' ἔδωκε τὰ κοσμικὰ πάθη καὶ τοὺς τόπους καὶ τοὺς χρόνους καὶ τοὺς καιροὺς καὶ τὰ ἀνθρώπινα συμφέροντα, καὶ αὐτὰ ἔθηκεν ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι». Ἀλλὰ ταῦτα δὲν ἔχουσιν οὕτως· οὐδαμῶς.

Ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ, ἱδρυμένῃ καὶ τεθεμελιωμένῃ ἐπὶ τῆς ἀρραγοῦς πέτρας, ἥτις ἐστὶν ἡ καινὴ τοῦ Σωτῆρος ἐντολὴ «ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους», καὶ ἵνα συμπάσχωμεν τοῖς πάσχουσι καὶ συναντιλαμβανώμεθα τοὺς ἐν περιστάσεσι τοῦ βίου δυσχερέσιν εὑρισκομένους, κρατεῖ ἀπ' αὐτῆς τῆς συστάσεώς της μέχρι τῆς σήμερον καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος ἡ ἀνωτέρα παντὸς νόμου καὶ παντὸς περιο-

НБ ОНУ імені І.І. Мечникова

ρισμοῦ γενικὴ τῶν χριστιανῶν ἀρχή, ὅτι ὁσάκις δι' οἱουσδήτινας λόγους ἔν τινι ἐκκλησίᾳ διαταράττεται ἡ εἰρήνη, καὶ αὐτὴ ἐξ ἑαυτῆς ἡ Ἐκκλησία δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ ἐπαρκῆ πνευματικὰ μέσα πρὸς ἐπάνοδον εἰς τὴν προτέραν γαλήνην καὶ ἡσυχίαν, ἢ ἐπαπειλεῖται κίνδυνος ἑτεροδιδασκαλίας, ἢ σχίσματος ἢ αἱρέσεως, καὶ τὰ ἀθετούμενα εἶνε πίστις καὶ δόγμα καὶ τῶν ἁγίων πατέρων καὶ τῶν Συνόδων οἱ ὅροι καὶ θεσμοί, τότε αἱ ἄλλαι αὐτοκέφαλοι καὶ ἀνεξάρτητοι Ἐκκλησίαι οὐ μόνον ἔχουσι τὸ ἱερὸν καθῆκόν, ἵνα συναντιλαμβάνωνται τῇ πασχούσῃ καὶ ἐμπεριστάτῳ ἀδελφῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ ἐν τοιαύτῃ δυσχειμέρῳ καταστάσει τὸ ἱερὸν καθῆκον τοῦτο ἀποβαίνει καὶ δικαίωμα ἀναφαίρετον, καὶ οὐδεὶς ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται ν' ἀρνηθῇ τὸ καθῆκον καὶ δικαίωμα τοῦτο καὶ εἰς πᾶσαν μὲν ἄλλην εὐθηνομένην ἐν τῇ Ἀρχιερωνύνῃ καὶ μεγαλυνομένην ὁμόδοξον Ἐκκλησίαν, ἥκιστα δὲ πάντων εἰς τὴν Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, πρὸς ἣν ὡς πρὸς σωτηριώδη ἄγκυραν ἀνέκαθεν ἐνητένιζον αἱ κατὰ Ἀνατολὰς ὀρθόδοξοι τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαι διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν πρωτεύουσαν τοῦ βασιλείου Κράτους, καὶ ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐξήρτων καὶ ἐσάλευον ἐν πάσῃ δυσκόλῳ περιστάσει τὴν χειμαζομένην πορθμίδα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ αὐτῶν βίου σύμπασαι αἱ κατὰ Ἀνατολὰς Ἐκκλησίαι. Ἀναμέσον τῶν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησιῶν ὑφίσταται ἀλληλεγγύη, καθ' ἣν ἑκάστη Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ μεριμνᾷ ὑπὲρ τῆς ἑτέρας, «ἵνα μὴ ᾖ σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη, καὶ εἴτε πάσχει ἓν μέλος νὰ συμπάσχωσι πάντα τὰ μέλη, εἴτε δοξάζεται ἓν μέλος νὰ συγχαίρωσι τὰ μέλη πάντα»· καὶ ἡ ἀλληλεγγύη αὕτη οὐ μόνον δὲν αἴρει καὶ δὲν παραβλάπτει τὸ αὐτοκέφαλον καὶ αὐτόνομον καὶ αὐτοδιοίκητον μιᾶς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ τοὐναντίον χρησιμεύει πρὸς ἀποσόβησιν παντὸς κινδύνου, δυναμένου ἕνεκα ἐσωτερικῆς διαιρέσεως καὶ διαμάχης νὰ διασαλεύσῃ τὴν αὐθυπαρξίαν καὶ τὸ αὐτοκέφαλον καὶ τὰς αἰωνοβίους θεσμοὺς καὶ τὰ καλῶς κείμενα καθεστῶτα τῆς κρίμασιν οἷς οἶδεν Κύριος συνταρασσομένης ἐξ ἐσωτερικῶν σπαραγμῶν Ἐκκλησίας. Ἡ δὲ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας ἀρχαία τε καὶ νεωτέρα βρίθει ἀπείρων παραδειγμάτων ἀμοιβαίων παρεμβάσεων καὶ συναντιλήψεως καὶ ἀξιοχρέου ἐκκλησιαστικῆς προνοίας εἴτε πρὸς καταπολέμησιν ἑτεροδιδασκαλίας καὶ αἱρέσεως, εἴτε καὶ πρὸς καθαίρεσιν εἴτε καὶ ἀντικατάστασιν Ἐπισκόπων, Ἀρχιεπισκόπων, Ἐξάρχων καὶ Πατριαρχῶν. Καὶ ταῦτα συνέβαινον ἐν Ἐκκλησίαις, ὧν τὸ αὐτοκέφαλον οὔτε ἐτέθη ποτὲ ἐν ἀμφιβολίᾳ, οὔτε βλάβην τινὰ ἐκ τῆς παρεμβάσεως ὑπέστη, καὶ οἷαι εἶνε αἱ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς Ἀλεξανδρείας, τῆς Ἀντιοχείας τῶν Ἱεροσολύμων καὶ τῆς Κύπρου, ἵνα μόνον περιορισθῶσιν εἰς τὰς ἀρχαίας αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ὀλίγα εἰσὶν ἀντὶ πολλῶν. Μεταβαίνοντες εἰς τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον κεφάλαιον τοῦ βιβλίου, τὸ πραγματευόμενον περὶ τῶν σχέσεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου δὲν ἀντικρούομεν μὲν κατ' ἀρχὴν τὰς προεισαγωγικὰς τοῦ κ. Ἀθ. Εὐταξίου θεωρίας περὶ ἐκκλησιαστικῶν διοικήσεων περὶ τοῦ ἀναγνωρισθέντος δικαιώματος τῶν δύο πρωτευουσῶν τοῦ κόσμου ὡς ἐκ τῆς διαιρέσεως τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους εἰς Ἀνατολικὴν καὶ Δυτικὴν τῆς Ρώμης δηλ. καὶ τοῦ Βυζαντίου, ἵνα ἐπιλύωσι πάντα τὰ δευτερεύοντα ζητήματα, ἰδίᾳ τὰ τῆς πειθαρχίας καὶ διοικήσεως, ἅτινα ἀναφυόμενα ταῖς ἑκασταχοῦ τοπικαῖς καὶ αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίαις, ἠδυνάτουν νὰ ἐπιλύσωσιν αὐταὶ ἀφ' ἑαυτῶν, οὐδὲ θέλομεν νὰ μηκύνωμεν τὸν λόγον ἐξιστοροῦντες τὴν ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν Ρωμαϊκὴν κακοπιστίαν καλὴν πίστιν, μεθ' ἧς προσηνέχθη ἡ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως ἀνέκαθεν πρὸς τὰς λοιπὰς κατὰ Ἀνατολὰς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, ἐφ' ὧν οὐδεμίαν οὐδέποτε ἤγειρεν ἀξίωσιν ἀμέσου ἢ ἐμμέσου ὑποταγῆς, καίτοι ἐπὶ αἰῶνας ὁλοκλήρους αὐτὴ καθίστα τοὺς Ἀρχιεπισκόπους καὶ Πατριάρχας αὐτῶν, καθ' οὓς μάλιστα δυσχειμέρους καιροὺς εἰς παντελῆ εἶχον περιελθῃ αἱ Ἐκκλησίαι αὗται ἀνικανότητα ὅπως αὐτοδιοικηθῶσιν. Ἡ Μ. Ἐκκλησία ἀείποτε ἐσεβάσθη τὰ δικαιώματα τῶν λοιπῶν κατὰ Ἀνατολὰς αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, καὶ διὰ τοῦτο παρεμβαίνουσα, εἴτε προσκαλουμένη εἴτε καὶ αὐτόκλητος, πρὸς βελτίωσιν τῆς ἀνωμάλου καὶ θλιβερᾶς καταστάσεως τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν, ἅμα τῇ ἐξασφαλίσει εἰς αὐτὰς ἀνέτου πως βίου καὶ ἐλευθερίας ἐνεργείας ὑπὸ ἔποψιν ἐκκλησιαστικήν, κατέπαυε πάραυτα αὐτὴ ἐξ ἑαυτῆς καὶ ἀπεσύρετο ἀπὸ πάσης παρεμβάσεως καὶ ἀνέκτων

τοιουτρόπως αἱ Ἐκκλησίαι πλήρη καὶ τελείαν τὴν αὐτοδιοίκησίν των. Ἐπὶ αἰῶνας ὅλους ἐξηκολούθησεν ἡ κατάστασις αὕτη τῶν πραγμάτων ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις, αἵτινες διετέλεσαν καὶ διατελοῦσι ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον κυριαρχίαν τοῦ Κράτους, οὗτινος πρωτεύουσα εἶνε ἡ Κωνσταντινούπολις καὶ αἱ ὁποῖαι εἰς πᾶσαν αὐτῶν ἀνάγκην ἐκκλησιαστικὴν κατέφευγον, πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, καὶ τὴν μεσολάβησιν καὶ παρέμβασιν αὐτοῦ εὐγνωμόνως ἀπεδέχοντο πρὸς ἐπίλυσιν τῶν ἐν αὐταῖς ἀναφυομένων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων καὶ διαφορῶν. Τοῦτ' αὐτὸ ἔπραξε τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ἀπέναντι τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπὶ Νείλου τοῦ ἐψηφισμένου Πατριάρχου, τῶν Ἱεροσολύμων ἐπὶ Κυρίλλου τῶν Ἱεροσολύμων διὰ τὸ Σιναϊτικὸν ζήτημα κτλ. Ἵνα δὲ μὴ παρατείνωμεν ἐπὶ πολὺ τὸν λόγον ἐπὶ ἄλλων Ἐκκλησιῶν φέρε ἴδωμεν ὁπόσα ἐν διαστήματι οὐχὶ πολλῶν ἐνιαυτῶν ἡ ἱστορία τῆς Κύπρου παρέχει παραδείγματα ἀδελφικῆς συναντιλήψεως, ἧς ἔτυχε φιλαδέλφως καὶ μετὰ πάσης προθυμίας ἐκ μέρους τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου. Ἐνταῦθα παραλείπομεν ὅσα, ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς Λατινοκρατίας συμβάντα ἐν Κύπρῳ, ὀρθότητα παρατηρεῖ καὶ ἐξελέγχει ὁ κ. Ἀθ. Εὐταξίου εἰς ἀντίκρουσιν τῶν ἐκ προκαταλήψεως καὶ μετὰ πολλῆς τῆς ἐμπαθείας διατυπουμένων μέμψεων καὶ κατηγοριῶν ὑπὸ τοῦ διατριβογράφου τῆς «Σάλπιγλος» κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ἐκ δὲ τῶν πολλῶν ἄλλων παραδειγμάτων, ἅτινα ἠδυνάμεθα νὰ παραθέσωμεν καὶ κατὰ τὰ ὁποῖα πρὸς ἀποκατάστασιν νομίμου ἐκκλησιαστικῆς τάξεως ἐν Κύπρῳ, ἐνεργὸν μέρος πλειστάκις ἔλαβε τὸ οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἐπενέβη εἰς τὰ τῆς αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἀναφέρομεν ὀλίγα: οὕτως ἐν ἔτει 1672 ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Νικηφόρος ὡς συγκοινωνήσας μετὰ ἱεράρχου καθῃρημένου ἐπετιμήθη ὑπὸ τοῦ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Διονυσίου τοῦ Δ', ἐλθὼν δὲ εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀπολογηθεὶς ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς Συνόδου καὶ συγχωρηθεὶς ὑπ' αὐτῆς ἀπεστάλη αὖθις εἰς Κύπρον μετὰ συστατικοῦ γράμματος τοῦ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ἔχοντος καὶ τὰς γνώμας τῶν παρεπιδημούντων τότε ἐν Κωνσταντινουπόλει πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας Νεοφύτου καὶ Ἱεροσολύμων Δοσιθέου. Ἐν ἔτει 1702 οἱ ἐπίσκοποι τῆς Κύπρου μετὰ πολλῶν ἱερέων καὶ λαϊκῶν ἀντιπροσώπων ἐλθόντες εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπέδωκαν ἀναφορὰς τῷ οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ κατὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κύπρου Γερμανοῦ. Τῆς αἰτήσεως ταύτης ἀποδεκτῆς γενομένης, ὁ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Γαβριὴλ προέβη μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν Συνόδου εἰς τὴν δίκην καὶ καταδίκην καὶ καθαίρεσιν τοῦ ἀρχιεπισκόπου, εἶτα δὲ ἐξελέγη ἐν Κωσταντινουπόλει νέος ἀρχιεπίσκοπος. Περὶ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησία καθῄρεσε τὸν παρανόμως καταλαβόντα τὸν θρόνον τῆς μητροπόλεως Κυτίου Βαρνάβαν. Τῷ 1730 ὁ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν Συνόδου προέβη εἰς τὴν καθαίρεσιν τῶν μητροπολιτῶν Κυρηνείας Νικηφόρου καὶ Πάφου Ἰωακείμ. Τῷ 1745 ὁ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης προέβη ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς τὴν ἐκλογὴν νέου ἀρχιεπισκόπου Κύπρου τοῦ Νεοφύτου εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀρχιεπισκόπου Φιλοθέου. Τῷ 1810 ἐπειδὴ ἐν Κύπρῳ ὑπῆρχον δύο μόνοι ἀρχιερεῖς, οἱ μητροπολῖται Πάφου Χρύσανθος καὶ Κυρηνείας Εὐγένιος, οὗτοι ᾐτήσαντο δι' ἀναφορᾶς πρὸς τὴν Μ. Ἐκκλησίαν ἵνα ἀποστείλῃ ἀρχιερέα πρὸς χειροτονίαν τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κύπρου Κυπριανοῦ καὶ τοῦ μητροπολίτου Κυτίου Μελετίου. Ἐν ἔτει 1823 δι' ἀναφορᾶς τοῦ κλήρου καὶ λαοῦ τῆς Κύπρου ἐζητήθη ἡ ἐνέργεια καὶ ἐπέμβασις τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἐν τῇ μεταξὺ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κύπρου Ἰωακεὶμ καὶ τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ ἐγερθείσῃ διαφωνίᾳ. Τὸ δὲ Πατριαρχεῖον ἔλαβε τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς εἰρήνης ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κύπρου. — Ἵνα δὲ παραλίπωμεν τὰ περισσότερα ἀρκούμεθα σημειούμενοι καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα ὅσα ὁ ἐκκλησιαστικὸς ἱστοριογράφος τῆς εἰδικῆς ἱστορίας περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου Φίλ. Γεωργίου ἀναφέρει «οὐ μόνον δὲ τότε, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλαις πολλαῖς περιστάσεσιν ὁσάκις ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ἐπεκαλεῖτο τὴν ἐπικουρίαν αὐτῆς, ἡ Μ. Ἐκκλησία, ὡς ἀδελφή, θείᾳ προνοίᾳ πασῶν τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν πλείονα ἠθικὴν δύναμιν κεκτημένη, παρεῖχε προθύμως, ὡς ἀλλαχοῦ, οὕτω καὶ ἐν Κύπρῳ τὴν ἰσχυρὰν αὐτῆς ἀδελφικὴν ἀντίληψιν. Οὐ μόνον δὲ προσκαλουμένη, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ αὐθόρμητος ὑπὲρ τῆς εὐσταθείας

τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν μεριμνῶσα, ἐν ἀνάγκῃ προέβαινε καὶ εἰς κανονικὰς καθαιρέσεις ἀρχιεπισκόπων καὶ πατριαρχῶν, ἔχουσα ὅμως πάντοτε συμψήφους καὶ τοὺς λοιποὺς πατριάρχας».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω πάντων ἡλίου ἐναργέστερον καταφαίνεται ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀθ. Εὐταξίου τεθὲν θέμα ἐξαντλεῖται ἐκ πάσης ἀπόψεως νομιμώτατα καὶ κανονικώτατα, καὶ ὅτι καὶ τὰ τρία σημεῖα, ὧν τὴν ἀπόδειξιν ἀνέλαβε νὰ κατασκευάσῃ, ἤτοι α΄.) ὅτι ἡ Σύνοδος τῆς Κύπρου, ἐν ᾗ ἐκ τῶν τεσσάρων αὐτῆς ἀρχιερέων παρεδρεύει τὴν σήμερον εἷς καὶ μόνος, δὲν εἶναι νομίμως καὶ κανονικῶς συγκεκροτημένη· β΄.) ὅτι αὕτη ὡς τοιαύτη εἰς οὐδεμίαν ἔγκυρον ἀπόφασιν δύναται νῦν νὰ προβῇ· καὶ γ΄.) ὅτι εἰς ἐπίλυσιν τοῦ νῦν ἀναφυέντος ἐν Κύπρῳ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος ὀφείλει καὶ δικαιοῦται νὰ παρέμβῃ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ταῦτα, λέγομεν, τὰ τρία σημεῖα, ἀποδείκνυνται ἐναργέστατα καὶ δι' ὅσων ἔγραψεν ἄριστα ὁ κ. Ἀθ. Εὐταξίου, καὶ δι' ὅσων ἡμεῖς ἐνταῦθα συμπληροῦντες τὰ ἐν τῷ βιβλιαρίῳ αὐτοῦ παρεθήκαμεν νέων παραδειγμάτων καὶ ἀνεπτύξαμεν καὶ ἐκ τῆς ἱστορίας καὶ ἐκ τοῦ κανονικοῦ τῆς Ἐκκλησίας δικαίου ἀληθειῶν καὶ ἀρχῶν κρατύνεται ἀδιάσειστος ἡ πεποίθησις παρὰ παντὶ ὀρθοδόξῳ καὶ ζηλωτῇ τῶν πατρῴων χριστιανῷ, ὅτι ἡ Μ. Ἐκκλησία, παρακληθεῖσα ὑπὸ τῆς περὶ τὸν Κιτίου πλειονοψηφούσης μερίδος νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὸ διαταράττον καὶ σπαράσσον τὴν Κυπριακὴν Ἐκκλησίαν ζήτημα, οὐδὲν ἄλλο ἔπραξεν εἰμὴ τὸ καθῆκόν της καὶ ἐνήσκησε δικαίωμα ἀναφαίρετον ὅπως πρυτανευθῇ ἡ εἰρήνη καὶ ἡ γαλήνη εἰς θυελλομαχοῦσαν καὶ συνταρασσομένην δι' ἀνθρώπινα πάθη καὶ βλέψεις γερασμίαν αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν, τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου.

Χ.

ΒΙΒΛΙΟΛΟΓΙΑ

Τὸ ἐν Μόσχᾳ Συνοδικὸν Σκευοφυλάκιον, ἤτοι ἐπισκόπησις καὶ λεπτομερὴς περιγραφὴ τῶν ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ τοῦ Κρεμλίνου τεθησαυρισμένων διαφόρων ἱερῶν κειμηλίων καὶ ἀρχαίων ἐκκλησιαστικῶν σκευῶν, ὑπὸ *Ἀρχιμανδρίτου Ἰακώβου Δημοπούλου Βατοπεδινοῦ*, ἀντιπροσώπου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν Ρωσσίᾳ καὶ ἡγουμένου τοῦ ἐν Μόσχᾳ Μετοχίου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, χάριν τῶν φίλων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχαιολογίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συγγραφῆς τοῦ σεβασμιωτάτου ρώσσου ἀρχιεπισκόπου Τβέρης Σάββα. Ἐν Ἀθήναις, 1900, 8ον, σελ. 98.

Οἱ ἀναγνῶσται τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας ἔχουσιν ἤδη γνῶσιν τῆς ἀξιολόγου ταύτης καὶ ἐνδιαφερούσης συγγραφῆς τοῦ πανοσ. ἀρχιμανδρίτου κ. Ἰακώβου, καθόσον αὕτη τμηματικῶς καὶ συνοπτικώτερον ἐδημοσιεύθη ἤδη διὰ τῶν στηλῶν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας. Ἡ ἀναδημοσίευσις νῦν αὐτῆς ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ ἐγένετο μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας καὶ φιλοκαλίας, ἔχει δὲ τοῦτο τὸ μέγα πλεονέκτημα, ὅτι κοσμεῖται δι' ἀκριβεστάτων εἰκόνων τῶν ἐπισημοτέρων ἐκ τῶν περιγραφομένων κειμηλίων, ἅπερ ἐκ τῆς ἡμετέρας Ἀνατολῆς τὰ πλεῖστα προερχόμενα ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν κινοῦσι τὸ ἐνδιαφέρον ἡμῶν. Τὰ περιγραφόμενα κειμήλια ἐκ τοῦ πλουσίου θησαυροῦ τοῦ Συνοδικοῦ Σκευοφυλακίου τῆς Μόσχας εἶνε τὰ ἀκόλουθα· α΄) Ἅγια λείψανα (σελ. 9 — 16)· β΄) Σταυροὶ (17—20)· γ΄) Ράβδοι ποιμαντικαὶ (21—26)· δ΄) Ἐγκόλπια (26—40)· ε΄) Μίτραι πατριαρχικαὶ (45—48)· ς΄) Σάκκοι μητροπολιτικοὶ καὶ πατριαρχικοὶ (48—62)· ζ΄) Ὠμοφόρια, ἐπιτραχήλια, ἐπιγονάτια, ἐπιμάνικα, στιχάρια, μανδύαι καὶ ἐπανωκαλύμμαυχα μητροπολιτῶν καὶ πατριαρχῶν (63—78)· η΄) Κατασκευὴ ἁγίου μύρου καὶ σκεύη καὶ δοχεῖα αὐτοῦ (79—88)· θ΄) Διάφορα ἐκκλησιαστικὰ ἀντικείμενα, οἷον μανουάλια, θυμιατήρια, δίσκοι κτλ. (89—90). Ἐν τέλει ἐπισυνάπτονται χρονολογικοὶ κατάλογοι τῶν μεγάλων δουκῶν καὶ τῶν βασιλέων τῆς Μόσχας, τῶν μητροπολιτῶν πάσης Ρωσσίας καὶ τῶν πατριαρχῶν Μόσχας καὶ πάσης Ρωσσίας, καὶ σύντομος ἱστορία τῆς πόλεως Μόσχας. Τοιοῦτον κατὰ τὸ περιεχόμενον καὶ τὸ νέον τοῦτο πνευματικὸν φιλοπόνημα τοῦ ἐλλογίμου ἀρχιμανδρίτου κυρίου Ἰακώβου, ὅπερ ἡ Αὐτοῦ Πανοσιολογιότης ἀφιεροῖ εἰς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Κωνσταντῖνον τὸν Ε΄. Ὡς δὲ ἕκαστος συμπεραίνει ἐκ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος τῶν περιεχομένων τοῦ βιβλίου, ἐν αὐτῷ ἱκανὰ τὰ χρήσιμα δύνανται ἵνα ἀναγνώστωσιν οἵ τε φιλίστορες καὶ φιλάρχαιοι καὶ οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος ἀρχαιολογοῦντες.

Χ. Π. Ι.

Τὸ ἐν Μόσχᾳ Ἑλληνικὸν, δευτεροβάθμιον, Μοναστήριον τοῦ Ἁγ. Νικολάου, τὸ ἐξαρτώμενον ἐκ τῆς ἐν Ἄθῳ Σταυροπηγιακῆς Πατριαρχικῆς καὶ Βασιλικῆς Μονῆς τῆς Πορταϊτίσσης τῶν Ἰβήρων. Ἔκδοσις ἀρχιμ. Γαβριήλ. Μόσχα, 1900, 8ον, σελ. 25. (Ρωσσιστί).

Τὸ ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἐπιγραφὴν φυλλάδιον, ὀφειλόμενον εἰς τὸν κάλαμον τοῦ ἐλλογίμου κ. Ν. Δουρνοβὼ, εἶνε σύντομος ἱστορία καὶ περιγραφὴ τοῦ ἐν Μόσχᾳ Μοναστηρίου τοῦ Ἁγ. Νικολάου, ὅπερ ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς τῆς Μόσχας Ἀλέξιος Μιχαὴλ (1645—1676) ἀφιέρωσε διὰ χρυσοβούλλου εἰς τὴν ἐν Ἄθῳ ἱερὰν Μονὴν τῶν Ἰβήρων. Τὸ μοναστήριον τοῦτο, κείμενον σήμερον ἐν μιᾷ τῶν κεντρικωτάτων ὁδῶν τῆς Μόσχας, ἤτις ἐξ αὐτοῦ ἔλαβε καὶ τὴν ἐπωνυμίαν «Νικόλσκαγια», ἄγνωστον πότε καὶ ὑπὸ τίνος ἱδρύθη· εἶνε ὅμως ἱκανῶς ἀρχαῖον, διότι ἀναφέρεται ἤδη ἀπὸ τοῦ 1390 ἐν τοῖς ρωσσικοῖς χρονικοῖς. Ἐν τῷ μοναστηρίῳ τούτῳ ἐχειροτονήθη τῷ 1775 ἀρχιερεὺς ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου Μόσχας Πλάτωνος ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς Αὐτοκρατείρας Αἰκατερίνης καὶ τοῦ πατριάρχου πρώην Κωνσταντινουπόλεως Σεραφείμ ὁ πολὺς Εὐγένιος ὁ Βούλγαρις, ὅτε ἐξελέγη ἀρχιεπίσκοπος τῆς τότε συστάσης ἐπαρχίας Σλαβινίου καὶ Χερσῶνος, συχνάκις δὲ ἐπεσκέπτετο αὐτὸ καὶ ἐλειτούργει ἐν αὐτῷ καὶ ὁ κλεινὸς Νικηφόρος ὁ Θεοτόκης μετὰ τὴν ἐκ τῆς ἐπαρχίας Ἀστραχανίου ἀποχώρησιν αὐτοῦ. Ὁ συγγραφεὺς τοῦ φυλλαδίου, μετὰ τὴν ἐξιστόρησιν τῶν τυχῶν τοῦ μοναστηρίου τούτου μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν, περιγράφει τοὺς ἐν αὐτῷ ναοὺς, τὰ ἱερὰ λείψανα καὶ τὰ λοιπὰ κειμήλια αὐτοῦ, καὶ ἀπαριθμεῖ τοὺς ἡγουμένους καὶ διευθυντὰς αὐτοῦ, ἐξαίρων κατ' ἀξίαν τὴν δρᾶσιν τοῦ ἀοιδίμου ἀρχιμ. Γερασίμου, διὰ τῶν φροντίδων τοῦ ὁποίου, διευθύναντος αὐτὸ ἀπὸ τοῦ 1891 μέχρι τοῦ 1898, ἀνηγέρθησαν ἐν τῇ περιοχῇ αὐτοῦ λίαν προσοδοφόρα κτήματα. Ἡ διεύθυνσις τοῦ μοναστηρίου μετὰ τὴν λῆξιν τῆς περιόδου τοῦ ἀρχιμ. Γερασίμου ἀνετέθη ὑπὸ τῆς κυριάρχου μονῆς εἰς τὸν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς πανοσ. ἀρχιμανδρίτην κ. Γαβριὴλ, ὅστις καὶ ἐξέδωκε τὸ ἀνωτέρω φυλλάδιον.

Χ. Π. Ι.

Περιοδικὸς τύπος

Ὑπὸ τὸν τίτλον «Πινακοθήκη» ἄρξεται ἐκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις μηνιαῖον καλλιτεχνικὸν περιοδικὸν τῆς ἑταιρείας τῶν Φιλοτέχνων ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ φιλοκάλου νέου Δ.Ι.Καλογεροπούλου. Ἡ «Πινακοθήκη» σκοπὸν προτίθεται τὴν καλλιτεχνικὴν κίνησιν ἐν Ἑλλάδι καὶ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ αἰσθήματος τοῦ καλοῦ εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν περιωπήν. Τὸ λαμπρὸν πρόγραμμα τῆς «Πινακοθήκης» ἐγγυᾶται τὴν εὐόδωσιν τοῦ σκοποῦ καὶ εὐχόμεθα ἀπρόσκοπτον τὴν πορείαν τοῦ νέου τούτου περιοδικοῦ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐν τοῖς Ἀνακτόροις.— Τῆς Α. Α. Μ. τοῦ σεπτοῦ ἡμῶν ἄνακτος εὐδοκήσαντος ὅπως δι' αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος διατάξῃ ἵνα αἱ ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὰ ἡμέτερα πατριαρχεῖα καθυστερούμεναι δόσεις συμψηφισθῶσι μετὰ τῶν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων εὐαγῶν καθιδρυμάτων ἐκ κτηματικῶν φόρων ὀφειλόμενα, ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς πατριάρχης μετέβη χθὲς εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Γιλδίζ ἐν συνοδίᾳ τοῦ ἐκ τῶν ἁγίων συνοδικῶν σεβασμιωτάτου μητροπολίτου Ἰωαννίνων Γρηγορίου καὶ τῆς Α. Ε. τοῦ ἄρχοντος Μ. Λογοθέτου Σταυράκη βέη Ἀριστάρχου καὶ ὑπέβαλεν ἁρμοδίως τῇ Α. Α. Μ. τῷ μεγαθύμῳ Ἄνακτι τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους ἡμῶν ἐπὶ τῷ νέῳ τούτῳ τεκμηρίῳ εὐμενείας τῆς Α. Α. Μ. πρὸς τὸ ἡμέτερον Γένος.

— *Ἐκλογὴ μητροπολίτου Μελενίκου.* — Τῆς μητροπολιτικῆς ἕδρας τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Μελενίκου κενωθείσης πρό τινος ἕνεκα τῆς μεταθέσεως τοῦ μητροπολίτου Λεοντίου εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κασανδρείας, ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς παρελθούσης Τρίτης ἐγένετο σκέψις περὶ πληρώσεως αὐτῆς. Ὅθεν προταθέντων ὑποψηφίων τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Παμφίλου Μελισσηνοῦ καὶ τῶν πανοσιολογ. ἀρχιμανδριτῶν Ἰωακεὶμ Φοροπούλου, ἀρχειοφύλακος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ Ἀγαθαγγέλου Παπαναστασιάδου προϊσταμένου Τζιβαλίου, καὶ ψήφων κανονικῶν γενομένων ἐν τῷ πανσέπτῳ πατριαρχικῷ ναῷ ἐξελέγη μητροπολίτης Μελενίκου ὁ ἀρχιμανδρίτης Ἰωακεὶμ Φορόπουλος.

Αὔθημερὸν ἡ Αὐτοῦ Θεοφιλία ὁ ἐψηφισμένος ἅγιος Μελενίκου προσελθὼν ἠσπάσατο τὴν δεξιὰν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καὶ ὑπέβαλε τὰ σέβη καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην ἐπὶ τῇ προαγωγῇ αὐτοῦ εἰς τὸν μητροπολιτικὸν θρόνον Μελενίκου.

Χθὲς δὲ ἐγένετο τῇ Αὐτοῦ Θεοφιλίᾳ, παραστάσῃ ἐνώπιον τῆς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, τὸ εἰθισμένον

НБ ОНМеН

Μήνυμα, καὶ εἶτα ἡ ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ νενομισμένη τελετὴ τῆς εὐχαριστίας.

— *Διορισμοί.*—Ἐν τῇ χθεσινῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ ἐγένοντο οἱ ἑπόμενοι διορισμοί: Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰωακειμείου Παρθεναγωγείου διωρίσθη ὁ σεβασμιώτατος μητροπολίτης Χίου Κωνσταντῖνος· μέλος τῆς ἐπὶ τῶν ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν ἐπιτροπῆς ὁ σεβασμιώτατος μητροπολίτης Μηθύμνης Στέφανος· πρόεδρος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς ὁ σεβασμιώτατος μητροπολίτης Μεσημβρίας Χαρίτων, καὶ πρόεδρος τῆς ἐπὶ τοῦ πατριαρχικοῦ Σκευοφυλακίου ἐπιτροπῆς ὁ σεβασμιώτατος μητροπολίτης Λιτίτσης ἀντικαστήσαντες πάντες τὸν ἀποχωρήσαντα μητροπολίτην ἅγιον Βερροίας Κωνστάντιον.

— *Μητροπολίτης Ἡρακλείας.*—Ὁ σεβασμιώτατος μητροπολίτης Ἡρακλείας Ἱερώνυμος, ὅτινι ἡ Ἐκκλησία εἶχε χορηγήσει τὴν ἄδειαν ὅπως ἔλθῃ ἐνταῦθα, ἀφίκετο τῷ παρελθόντι Σαββάτῳ καὶ κατευθυνθεὶς εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Παναγιότητα.

— *Ἐπισκέψεις.*—Προχθὲς ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἡ Α. Ε. ὁ Ἀλέξανδρος Καραθεοδωρῆ πασᾶς ἀρχιμεταφραστὴς τῶν ἀνακτόρων.

Τῇ Τρίτῃ δὲ ἡ Α. Θ. Π. ἐπεσκέψατο τὴν Α. Σ. τὸν ἅγιον Προύσης Ναθαναὴλ ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ εἰς βασιλεύουσαν ἀφίξει αὐτοῦ.

— *Ἐπέτειος ὀνόματος.* — Τὸν τὴν ἐπέτειον αὐτοῦ ὀνοματικὴν ἑορτὴν ἄγοντα τῇ παρελθούσῃ ἑβδομάδι σεβασμιώτατον μητροπολίτην Βάρνης Πολύκαρπον συνεχάρησαν ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, οἱ σεβασμιώτατοι ἅγιοι συνοδικοὶ ἀρχιερεῖς καὶ πάμπολλοι ἄλλοι ἔγκριτοι κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ φίλοι.

Τοῖς δὲ αὐθημερὸν ἄγουσιν ὁμοίως τὴν ἑορτὴν αὐτῶν πανιερωτάτοις μητροπολίταις Δεβρῶν καὶ Κολωνίας ἡ Α. Θ. Παναγιότης συνεχάρη τηλεγραφικῶς.

—*Ἀπονομὴ βαθμοῦ.* — Εὐαρέστως ἀναγράφομεν ὅτι ἡ Σ. αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ἀπένειμε χθὲς τῷ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἀξιοτίμῳ Ἀντωνίῳ Σούρλᾳ τὸν βαθμὸν Οὐλιὰ σίνφι σανί.

— *Μεγάλη τοῦ Γ. Σχολή.* — Τῆς ἕδρας τῶν φυσικομαθηματικῶν μαθημάτων ἐν τῇ Μ. τοῦ Γ. Σχολῇ κενωθείσης ἕνεκα τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου καθηγητοῦ Ἀνδρέου Σπαθάρη, ὁ καθηγητικὸς Σύλλογος συνελθὼν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ πανοσιολογιωτάτου Σχολάρχου ἀρχιμ. Μιχαὴλ Κλεοβούλου καὶ συσκεψάμενος ἀπεφάσισεν ὅπως τὰ μὲν φυσικὰ καὶ μαθηματικὰ ἀνατεθῶσι προσωρινῶς, μέχρι τῆς λήξεως δηλονότι τοῦ σχολικοῦ ἔτους, τῷ υἱῷ τοῦ ἀοιδίμου καθηγητοῦ ἐλλογίμῳ Κορνηλίῳ Σπαθάρῃ, τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ ποιησαμένῳ, τὰ δὲ τῆς βοτανικῆς καὶ ζωολογίας τῷ ἐκ τῶν καθηγητῶν ἐλλογίμῳ Νικολάῳ Βούρῳ. Ἡ ληφθεῖσα αὕτη ὑπὸ τοῦ καθηγητικοῦ Συλλόγου ἀπόφασις ὑποβληθεῖσα τῇ σεβαστῇ ἐφορείᾳ ἐνεκρίθη.

— *Μητροπολίτης Καστορίας.* — Ἀποχαιρετίσας τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, τοὺς ἁγίους συνοδικοὺς καὶ τοὺς λοιποὺς ἐγκρίτους φίλους αὐτοῦ ἀπῆλθε σήμερον διὰ τοῦ σιδηροδρόμου κατευθυνθεὶς εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Καστορίας Γερμανός.

— *Παράβασις καθεστηκυίας τάξεως.* — Παρετηρήθη ὅτι ἀπό τινος ἔνιοι τῶν ὑπὸ οἰκείους μητροπολίτας διατελούντων ἐπισκόπων, προκειμένου περὶ ὑποθέσεων ἀφορωσῶν τὴν ἐπισκοπὴν αὐτῶν, ἀναφέρονται ἀπ' εὐθείας εἰς τὰ πατριαρχεῖα καὶ οὐχὶ διὰ τῶν οἰκείων μητροπολιτῶν, ὡς ἡ καθεστηκυῖα ἱεραρχικὴ τάξις ἐπιβάλλει. Ἐπειδὴ ὑποτίθεται ὅτι ἡ παράβασις τῆς τάξεως ταύτης προέρχεται μᾶλλον ἐκ προσκαίρου λήθης, ἢ ἐκ παντελοῦς ἀγνοίας αὐτῆς, ἐνεκρίθη συνοδικῶς ὅπως γένηται ἡ παροῦσα ὑπόμνησις πρὸς τοὺς παραβαίνοντας καὶ ἐπιστηθῇ ἡ προσοχὴ αὐτῶν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου.

Ο ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤ. ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Μουσικὰ διαγωνίσματα.

Χορηγοῦντος τοῦ παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντίνου τοῦ Ε', προκηρύσσονται δύο Διαγωνίσματα. Καὶ διὰ μὲν τοῦ Α' ὁρίζει ὁ Σύλλογος νὰ καθορισθῇ ὁ ποιητικὸς ρυθμὸς τῆς Ὀκτωήχου καὶ ἡ κατὰ στίχους σύνταξις αὐτῆς ὡς ὑποτίθεται ὅτι ἐποιήθη τὸ πρῶτον, καὶ ὡς ἤδη ἀπό τινος ἐγένοντο ὑπὸ διαφόρων φιλολόγων ἐπὶ ἄλλων ᾀσμάτων δοκίμια τῆς καθ' ἡμᾶς ὑμνογραφίας, ἧς τὴν ἀρτίαν καὶ συνεχῆ στιχομετρικὴν διάρθρωσιν ὡς ἓν τῶν μελημάτων αὐτοῦ ἀναγράψει τὸ ἡμέτερον σωματεῖον. Διὰ δὲ τοῦ Β', νὰ ἐξευρεθῇ ἂν ὑπάρχῃ σχέσις μεταξὺ τοῦ ποιητικοῦ ρυθμοῦ τῆς Ὀκτωήχου καὶ τοῦ μελικοῦ ρυθμοῦ.

Προσκαλοῦνται δὲ οἱ ἁπανταχοῦ μουσικοδιδάσκαλοι, φιλόλογοι καὶ μουσικολόγοι ὅπως μετάσχωσι τῶν ἀνωτέρω Διαγωνισμάτων ἐπὶ τοῖς ἀκολούθοις ὅροις:

1) Πᾶς ὁ δυνάμενος εἶναι δεκτὸς εἰς τὸν Διαγωνισμόν.

2) Οἱ διαγωνισθησόμενοι διὰ τὸ Α' Διαγώνισμα δέον νὰ πέμψωσι τὰ δοκίμια αὐτῶν εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ Συλλόγου μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1901, διὰ δὲ τὸ Β' μέχρι τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1902. Οὐδεμία δὲ οὐδαμοῦ ὑπογραφὴ ἢ ἄλλη τις δήλωσις θὰ ὑποδεικνύῃ τίς ἐστιν ὁ διαγωνιζόμενος, ἀλλ' ἐντὸς τοῦ χειρογράφου ἐν φακέλλῳ, καλῶς ἐσφραγισμένῳ, ἐγκλείει οὗτος τὸ ὀνο-

μα αὐτοῦ, ἔξωθεν δ' αὐτοῦ ρητόν τι, καὶ τὸ αὐτὸ προσγράφει καὶ ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι τοῦ χειρογράφου διὰ τὴν ταὐτότητα.

3) Γέρας τῷ νικῶντι δι' ἑκάτερον τῶν Διαγωνισμάτων ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ ἀγωνοθέτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἀνὰ πεντήκοντα λίραι Ἀγγλίας, κατατεθεῖσαι ἤδη ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἐπ' ὀνόματι τοῦ Συλλόγου εἰς τὴν «Λυωνικὴν Πίστωσιν».

4) Τὸ βραβευθησόμενον ἔργον εἶναι κτῆμα τοῦ Συλλόγου.

5) Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται εἰς τοὺς διαγωνιζομένους, ἀλλὰ κατατίθενται εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Συλλόγου.

6) Ἡ κρίσις γενήσεται κατὰ τὸ 44 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῶν Διαγωνισμάτων ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ἐκ τῶν κκ. Γ. Ι. Παπαδοπούλου, προέδρου, Γ. Βιολάκη, Πρωτοψάλτου τῆς Μ. Ἐκκλησίας, Εὐαγγέλου Ἀμαξοπούλου, Ἀνδρέου Σπαθάρη, Νηλέως Καμαράδου καὶ Εὐστρατίου Παπαδοπούλου, οἵτινες συνῳδὰ τῷ 83 ἄρθρῳ, ἂν μετάσχωσι τοῦ Διαγωνισμοῦ δὲν δύνανται νὰ συζητήσωσι καὶ νὰ ψηφίσωσιν ἐν τῇ περὶ βραβεύσεως συνεδριάσει τῆς ἐπιτροπῆς. Καὶ τοῦ μὲν Α΄ Διαγωνίσματος ἡ κρίσις ἀναγνωσθήσεται τῇ 4 Δεκεμβρίου 1901 ἐπὶ τῇ τριετηρίδι τοῦ Συλλόγου, τοῦ δὲ Β΄ τῷ 1902 ἐπὶ τῇ τετραετηρίδι.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 6 Φεβρουαρίου 1901.

Ὁ Πρόεδρος
† ὁ Ἀμασείας ΑΝΘΙΜΟΣ

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Γ. Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐπειδὴ παρὰ τὴν ἐπαναληφθεῖσαν γενομένην δημοσίευσιν τῆς Ἱ. Συνόδου, ἐξακολουθοῦσι καὶ αὖθις διαβιβαζόμενα τηλεγραφήματα ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν, κατ' ἀνωτέραν ἐντολὴν ἀναδημοσιεύομεν ταύτην ἐφιστῶντες μείζονα τὴν προσοχήν.

Ἡ ἱερὰ Σύνοδος λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν, ὅτι, καίτοι κατὰ τὸ ἔτος 1899 ἀποφάσει Αὐτῆς ἐπανειλημμένως ἐκοινοποιήθη διὰ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας», ὅτι δὲν θὰ γίνηται ὑπ' αὐτῆς οὐδεμία ἐνέργεια ἐπὶ τῇ βάσει τηλεγραφημάτων, προερχομένων εἴτε παρὰ κοινοτήτων, εἴτε παρ' ἰδιωτῶν καὶ ἐκπραζόντων ἢ τὴν εὐαρέσκειαν αὐτῶν ἐκ τῆς πολιτείας τῶν οἰκείων μητροπολιτῶν ἢ τοὐναντίον, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ταῦτα φέρουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπογραφὰς δυσαναγνώστους καὶ ἀνεξελέγκτους καὶ πολλάκις διὰ τῶν αὐτῶν ὑπογραφῶν διαβιβάζονται εἰς τὰ Πατριαρχεῖα πράγματα ἀντιπίπτοντα πρὸς ἄλληλα, ἐν τούτοις ἀπό τινος χρόνου καὶ αὖθις ἐξακολουθοῦσι διαβιβαζόμενα εἰς τὰ Πατριαρχεῖα τοιαῦτα τηλεγραφήματα· ἔτι δὲ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἐκτὸς τηλεγραφημάτων ὡς τὰ ἀνωτέρω διαβιβάζονται καὶ ἄλλα περὶ ὑποθέσεων, αἵτινες δύνανται ἄνευ βλάβης αὐτῶν νὰ ὑποβληθῶσι δι' ἐπιστολῶν, ὡς καὶ τηλεγραφήματα περὶ ὑποθέσεων, ἀπαιτουσῶν ἐξέτασιν καὶ ἐξακρίβωσιν, ἢ περὶ ὑποθέσεων, δι' ἃς εἶναι ἀνάγκη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διαβιβαζομένων πληροφοριῶν νὰ γίνηταί τις ἐνέργειά τις, ὅπερ ὅμως δὲν εἶναι δυνατόν, διότι συνήθως τὰ τηλεγραφήματα ὡς ἐκ τῆς συντομίας αὐτῶν εἶναι ἀσαφῆ, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ παραμεμορφωμένα καὶ δὲν περιέχουσι πάσας τὰς ἀπαιτουμένας πρὸς ἐνέργειαν πληροφορίας, διὰ ταῦτα ἐνέκρινεν, ἵνα καὶ αὖθις κοινοποιηθῇ, ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τοιούτων, ὡς ἄνω εἴρηται, τηλεγραφημάτων, δὲν θὰ γίνηταί οὐδεμία ἐνέργεια, εἰ μὴ μόνον ἐπὶ τῇ βάσει ἐγγράφων προσηκόντως ὑπογεγραμμένων

Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† **Ἀρχιμανδρίτης ΦΩΤΙΟΣ**

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Ἀριθ. Πρωτ. 714.

Διὰ ταῦτα

Δικάζον ἐρήμην τῆς ἐναγομένης καὶ ἀποφαίζον παμψηφεί,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 4835 καὶ ἡμερομηνίαν 24 Αὐγούστου 1900 περὶ διαζυγίου ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος Κωνσταντίνου Στυλιανοῦ ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην.

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων γάμον διαλελυμένον ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης Ἀμαλίας, θυγατρὸς Δημητρίου Παπαγγελῆ, καταγομένη ἐξ Ἐξαστέρου τῆς ἐπαρχίας Σηλυβρίας,

Παρέχει αὐτῇ τὰς ὑπὸ τοῦ Νόμου ὁριζομένας προθεσμίας πρὸς χρῆσιν τῶν ἐνδίκων μέσων κατὰ τῆς ἐρήμην αὐτῆς ἐκδιδομένης ταύτης ἀποφάσεως ἤτοι τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσεως τοῦ διατακτικοῦ ταύτης πρὸς ὑποβολὴν ἀνακοπῆς, καὶ ἑτέρων ἑξήκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἐπὶ ἐφέσει.

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἀλλεπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, καὶ

Ἐπιτίθησι τῇ ἐναγομένῃ, ὡς ὑπαιτίῳ τῆς διαζεύξεως, τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως, τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων, καὶ τῶν διαζευκτηρίων ἐγγράφων συμποσούμενα μὲν εἰς γρόσια ἑξακόσια εἴκοσι καὶ τέσσαρα (ἀριθμ. 624), προκαταβαλλόμενα δὲ ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 18 Δεκεμβρίου 1900.

Ὁ Πρόεδρος

† **Ὁ Κορυτσᾶς ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ**

Ὁ Γραμματεὺς

Διάκονος Ἄνθιμος Π. Ὀρφανίδης.

Ὁ ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

НБ ОНУ імені І. І. Мечникова

Наукова бібліотека ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені І. І. МЕЧНИКОВА

1948

02/09/25 902467 НБ ОНУ

П.Ш. 726298